O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2004 йил 25 август № 175-176 (3450-3451) Чоршанба

Мустақиллик иншоотлари

Мустақиллик байрами арафасида Хоразм вилоятида иккита — «Боғоттекстиль» ва «Шовоттекс» қўшма корхоналари ишга туширилди.

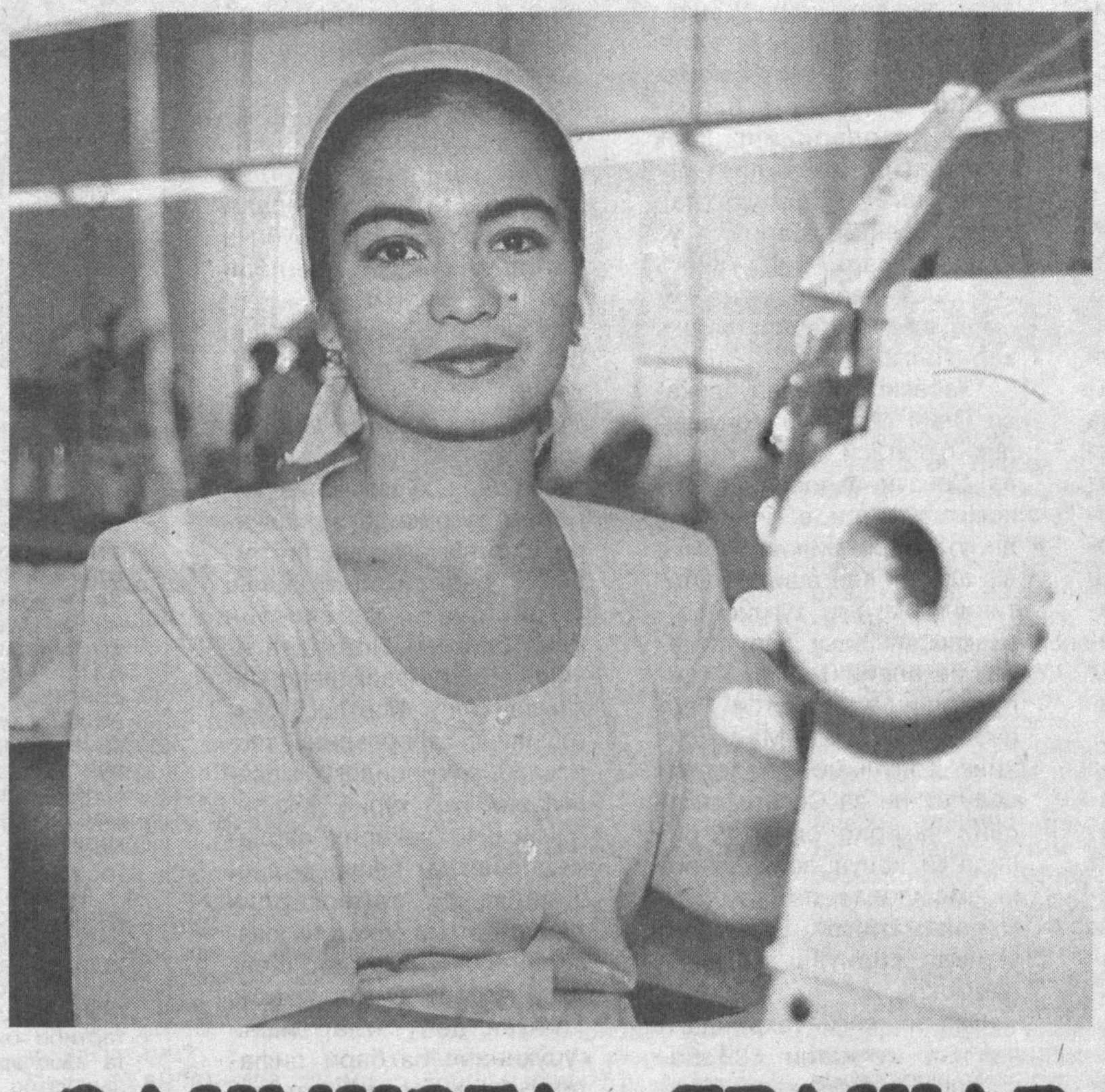

БУНЁДКОРЛИК ЭЛИМИЗГА ЯРАШАР

2001 йилнинг охирларига келиб, Боғот тикувчилик фабрикасининг иши орқага кетди. Дастгоҳлар эскиргани боис маҳсулот сифати талабга жавоб бермай қолди. Натижада харидорлар йўқотилди, корхона эса банкротлик ёқасига етди.

Мавжуд аҳволни ўнглаш учун ўша йили Боғот тўқимачилик акциядорлик жамияти билан Боғот тикувчилик акциядорлик жамияти бирлаштирилиб, «Боғоттекс» очиқ турдаги акциядорлик жамияти ташкил этилди. Бу 90 нафар ишчининг ўз ўрнида ишини давом эттириши имконини берди.

2002-2003 йилларда янги дастгоҳлар келтирилиб, хомашё таъминоти яхшиланди. Лекин барибир иш ҳадеганда юришиб кетавермади. Шунда жамоанинг раҳбарлари ва мутахассислари «Боғоттекстиль» қўшма корхонасини ташкил этиш ташаббуси билан чиқдилар. Вилоят, туман ҳокимлиги бу ташаббусни қўллаб-қувватлади. Бошқарув раиси Алишер Собиров бўлғуси сармоядорни излаб топди. У — Туркиянинг «Санмез Метал Эндустри ва Тижарет А.Ш.» фирмаси эди. Бу фирма билан қўшма корхона очиш юзасидан шартнома имзоланди. Унга кўра, қўшма корхонанинг Низом жамғармаси 6450000 евро миқдорида белгиланди. Натижада Германия, Чехия, Англия, Ҳиндистон, Хитой мамлакатларидан энг замонавий дастгоҳлар келтирилиб ўрнатилди. 200 нафардан зиёд йигит-қиз эса янги иш ўринларига эга бўлди. Бугун улар замонавий дастгоҳларни бемалол бошқармоқдалар.

Корхона йилига 4 минг 350 тонна ип калава, 1 минг 440 тонна мовут, 277 миллион погон метр ип газлама ишлаб чиқариш қувватига эга. Бу маҳсулотларнинг 80 фоизи эса экспортга чиқарилади.

Шовот туманида эса «Шовоттекс» Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси ташкил этилди. Германиянинг «Шулц экспорт-импорт» фирмаси ва «Шовот-Турон» масъулияти чекланган жамияти ушбу қўшма корхонанинг таъсисчилари бўлдилар. Унга Туркиядан бўяш дастгоҳлари, Япониядан эса «Жуки» русумидаги тикув машиналари келтирилиб, маҳаллий хомашёдан тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Бу корхона бир йилда 3 миллион 360 минг дона трикотаж маҳсулоти тайёрлаш қувватига эга. У тўла қувват билан ишга тушса, 300 нафардан ортиқ киши иш билан таъминланади. Ҳозирча бу ерда 98 нафар шовотлик йигит-қиз меҳнат қилмоқда. Уларнинг аксарияти тумандаги касб-ҳунар коллежини битиришган.

Кеча иккала қўшма корхонанинг тақдимот маросими бўлиб ўтди. Тадбирда Бош вазир ўринбосари М. Усмонов, вилоят ҳокими И. Бобожонов иштирок этди.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Рўзмат ЖУМАНИЁЗОВ (ЎзА)
олган суратлар.

Иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг ўн бешинчи сессияси олдидан

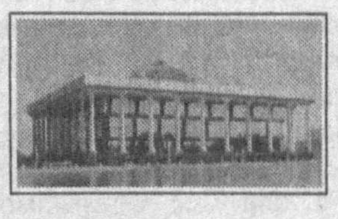

ИККИ ПАЛАТАЛИ ПАРЛАМЕНТ САРИ

Борис БУГРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари

Эртага, 2004 йил 26 август куни иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси ўз ишини бошлайди. Бу йил – ҳокимият вакиллик органларига сайлов йили. Мамлакатимизнинг қонун чиқарувчи олий органи депутатлари ўз ишларининг якунловчи босқичига киришдилар. Янги икки палатали парламентни шакллантиришга оз фурсат қолди. Ҳозирги кунда Олий Мажлис Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимияти олий органларининг бутун тизимини такомиллаштириш билан боғлиқ ривожланишнинг сифат жиҳатидан янги босқичи бўсағасида турибди.

Ўтиш даврининг алоҳида тарихий шароитларида, мамлакатда ривожланган кўп партияли тизим ва етарли даражадаги профессионал сиёсатчилар бўлмаган кезларда тузилган бир палатали парламент тарих саҳифаларидан ўрин оладиган пайт яқинлашмоқда. Айтиш жоизки, мазкур парламент ҳаёт унинг олдига қўйган вазифаларни тўла-тўкис бажарди. Ўтказилаётган ислоҳотларнинг ҳамда мустақил Ўзбекистонни XXI аср бошларида ривожлантиришнинг мамлакатимиз Президенти И.А.Каримов томонидан илгари сурилган стратегик дастурини амалга оширишнинг мустаҳкам ҳуқуқий базаси яратилганлиги иккинчи чақириқ Олий Мажлис кўп қиррали фаолиятининг натижаси бўлди. Бугунги кунда Олий Мажлис депутатлари ўз сайловчиларига, бутун халққа парламентда ишлаш асносида Ўзбекистон Республикаси суверенитетини мустаҳкамлашга, ҳамма ерда демократия ва бозор иқтисодиёти принципларини қарор топтиришга, аҳолининг турмушини яхшилашга қаратилган қонун ҳужжатлари устида иш олиб бордик, дея баралла айта оладилар.

Халқ сайлаган депутатлар навбатдаги сессияга асосий байрам – Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни яқинлашиб келаётганлиги муносабати билан мамлакатимизда тобора авж олаётган ижтимоий-сиёсий кўтаринкилик шароитида тайёргарлик кўрмоқдалар. Мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида ҳукм сураётган байрамолди кайфияти Ўзбекистон фуқаролари мустақиллик ва демократия ғояларини бутун қалб шуури билан кутиб олганликларидан, эртанги кунга ишонч билан қараётганликларидан далолат беради. Жорий йил июль ойининг охирларида террорчиларнинг Тошкент шаҳрида содир этган навбатдаги хуружлари халқимиз руҳини буколмади. Зотан, бизни ҳеч ким ўзимиз танлаган, ривожланган бозор иқтисодиётига йўналтирилган ҳуқуқий фуқаролик жамияти барпо этиш йўлидан оғдира олмайди.

Шу йил декабрь ойида бўладиган Қонунчилик палатаси депутатлари, маҳаллий ҳокимият вакиллик органлари депутатлари сайловига тайёргарлик кўрилиши ва унинг ўтказилиши, Сенатнинг шакллантирилиши муносабати билан фуқароларимизнинг сиёсий фаоллиги янада ошади. Бу бағоят муҳим ижтимоий-сиёсий тадбир ҳозирнинг ўзидаёқ аҳолининг кенг қатламларини ўз доирасига тортмоқда ва жамиятда демократик жараёнлар чуқурлашувига кўмаклашмоқда. Иккинчи чақириқ Олий Мажлис ўн бешинчи сессиясининг мўлжалланган кун тартибига бошқа қонун лойиҳалари қатори бўлғуси икки палатали парламент фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга қаратилган қонун лойиҳалари ҳам киритилганлиги бежиз эмас.

Олий Мажлис сессиясида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисидаги ҳисобот кўриб чиқилади. Бу ҳужжатни дастлабки тарзда ўрганиб чиқиш шуни кўрсатдики, Давлат бюджети профицит билан ижро этилган. Бюджет харажатлар қисмининг ижтимоий йўналтирилганлик даражаси кучайган, аҳолини ижтимоий жиҳатдан аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашга, хусусан, иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендиялар ўз вақтида тўланишига катта эътибор берилмоқда. Навбатдаги молия йили муваффақиятли якунланиши учун зарур омиллар яратилган.

(Давоми 2-бетда).

«Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган»

“Ўзэкспомарказ”да “Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган” кўргазма-ярмаркаси очилди. Ўзбекистон мустақиллигининг 13 йиллигига бағишланган бу кўргазма Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги томонидан ташкил этилган.

“Ўзэкспомарказ”да кузги кўргазма мавсумини мамлакатимиз экспорт ва инвестиция салоҳиятини акс эттирувчи кўргазмадан бошлаш анъанага айланган. У жадал ривожланаётган Ўзбекистон иқтисодиётидаги ўзгаришларнинг яққол намойиши ҳисобланади. Айни пайтда ҳар йилги кўргазма ўзига хослиги билан ажралиб туради.

Жорий йилнинг 2 сентябригача давом этадиган кўргазма-ярмарка 3000 квадрат метр майдонда жойлашган бўлиб, унда республикамизнинг барча бурчакларидан 200 дан ортиқ корхона, фирма ва компаниялар маҳсулоти намойиш этилмоқда.

Жорий йилнинг 14 январида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “2004-2005 йиллар даврида маҳаллий хомашё негизида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурини амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори эълон қилинди.

Ушбу ҳужжатга мувофиқ маҳаллийлаштириш даражаси, ишлаб чиқариш-техник ва истеъмол учун қўлланиладиган материаллар ва буюмларни маҳаллийлаштириш лойиҳалари тасдиқланди. Бундан ташқари, дастур лойиҳалари амалга оширилаётган корхоналар учун солиқ ва божхона имтиёзлари жорий этилди. Буларнинг ҳаммаси мамлакатимиз ишлаб чиқарувчилари учун қўшимча рағбатлантирувчи омилга айланиши керак. Дастурнинг амалга оширилиши импорт салмоғини анча камайтириш ва икки йил давомида миллиард доллардан ортиқ маблағни тежаш имконини беради.

Кўргазмада енгил, фармацевтика саноати маҳсулотлари, автомобиллар учун бутловчи қисмлар, мебел, гиламлар, маиший ва аудио-видео техника, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун ускуналар, сувни тозалаш тизимлари, турли халқ истеъмоли моллари ва бошқа нарсалар тақдим этилган.

500 квадрат метр очиқ майдонда “ЎзДЭУавто” акционерлик жамияти автомобиллари, “СамКочАвто” Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонаси автобуслари, спорт ускуналари, қурилиш материаллари ва бошқариш асбоблари намойиш этилмоқда.

Кўргазманинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги раиси Э.Ғаниев иштирок этди.

Ж.РАУПОВ,
ЎзА мухбири.
СУРАТДА: кўргазмадан лавҳа.
Д. ЮСУПОВ олган сурат.

БАҲОДИР – ЯРИМ ФИНАЛДА!

Афина (ЎзА махсус мухбири Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ).

Бокс бўйича терма жамоамизнинг энг ёш аъзоси Баҳодир Султонов чорак финалда Канада вакили Андрей Кунерни 44:32 ҳисобида мағлубиятга учратиб, ярим финалга йўлланма олди.

Энди Баҳодир финалга чиқиши учун Сидней олимпиадаси ғолиби, жаҳон чемпиони Гилермо Ортиз Ригондо (Куба) билан куч синашади.

Байдарка ва каноэда эшкак эшиш баҳсларида иштирок этаётган спортчиларимиз 500 метрга ўтказилган пойгаларнинг саралаш босқичидан муваффақиятли ўтди.

Антон Руахов ҳамда иқтидорли байдаркачимиз Юлия Борзова ҳам яккалик баҳсларида ярим финалга йўлланма олди. Жуфтлик беллашувларида қатнашган Алексей Бобожонов ҳамда Сергей Борзов ярим финалга чиқди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий судида 29-30 март ва 1 апрель кунлари Тошкент шаҳри ва Бухоро вилоятида терроризм ва қўпорувчилик ҳаракатларини содир этганлик учун айбланган 15 нафар шахснинг жиноят иши бўйича суд жараёни ниҳоясига етди. Қарийб бир ой давом этган суд жараёнига Олий суд раисининг ўринбосари Б.Жамолов раислик қилди.

Дастлабки тергов органлари томонидан оғирлаштирувчи ҳолатларда қасддан одам ўлдириш, терроризм, босқинчилик, диний экстремизм, ўқотар қурол ва ўқ-дориларни босқинчилик йўли билан эгаллаш, портловчи моддаларни тайёрлаш, олиб юриш, сақлаш, контрабанда каби ўта оғир жиноятларни содир этганликда айбланган судланувчиларга жазо чоралари белгилашда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва жиноят қонунчилигида мустаҳкамлаб қўйилган инсонпарварлик ва адолат тамойилларига асосланилди.

Хусусан, судланувчиларнинг қилмишларидан чин кўнгилдан пушаймон бўлиб, тергов органларига сидқидилдан кўрсатган ёрдамлари натижасида янада аянчлироқ оқибатларга олиб келиши мумкин бўлган кулфатларнинг олди олингани, шунингдек, уларнинг кўрсатмалари ашёвий далиллар, суд-тиббиёт, суд-криминалистика, баллистика ва бошқа экспертиза хулосалари, жабрланувчилар, гувоҳлар, жабрланувчилар вакилларининг жиноят иши юзасидан берган кўргазмаларига таққосланган ҳолда эътиборга олинди.

Олий суд жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати судланувчиларга оид жиноят ишини очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддаларига биноан айбдор деб топилган — Ф.Юсуповни 18 йил, Ф.Казакбаевни 18 йил, М.Мирзакуловни 14 йил, Н.Курбаналиевни 14 йил, Р.Юсуповни 15 йил-у 6 ой, А.Зулпикоровни 16 йил, Қ.Сохоталиевни 11 йил, Ж.Нигмановни 15 йил-у 6 ой, Ё.Умаровни 15 йил-у 6 ой, Х.Ишматовни 16 йил, Ў.Хамроевни 15 йил-у 6 ой, Е.Асановни 14 йил, Қ.Туйчиевни 14 йил, Қ.Каюмовани 10 йил, И.Тошпўлатовани 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Очиқ кўрилган суд жараёнини кўплаб хорижий ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари ходимлари ва инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи ташкилотлар вакиллари кузатиб борди.

(ЎзА).

Қўмита ва комиссияларда

Кеча Олий Мажлиснинг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар, Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмиталари ҳамда Норматив-ҳуқуқий атамалар комиссиясининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Унда дастлаб «ЮНЕСКО халқаро меъёрий ҳужжатлари» номли тўплам тақдим этилди.

Халқаро конвенциялар, битимлар, протоколлар, тавсияномалар ва декларацияларни ўз ичига олган ушбу нашр ўзбек тилидаги илк китоб ҳисобланади. Китоб тақдимотида сўз олганлар мамлакатимиз ушбу халқаро ташкилот билан кенг қамровли ҳамкорлик қилиб келаётганлигини алоҳида таъкидладилар.

Шундан сўнг БМТнинг Наркотик воситалар тўғрисидаги (1961 й.), Психотроп моддалар тўғрисидаги (1971 й.) ва Наркотик воситалар ва Психотроп моддаларнинг ғайриқонуний муомаласига қарши кураш тўғрисидаги ягона конвенцияларига (1988 й.) талабларнинг бажарилиши ҳақида Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси раиси А. Турсунов ахборот берди.

Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси З. Воҳидов депутатларни бўлажак сессия кун тартибига киритилаётган ратификация қилинувчи ва Ўзбекистон Республикаси қўшиладиган халқаро ҳужжатлар мазмуни билан таништирди. Шунингдек, депутатлар сессия кун тартиби юзасидан ҳам ўзаро фикр алмашиб, уни бир овоздан маъқуллади.

Бундан ташқари, йиғилишда Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитасининг назорат-таҳлил режасига кўра, «Нодавлат нотижорат ташкилотлар тўғрисида»ги Қонуннинг Самарқанд вилоятидаги ижроси масаласи ҳам муҳокама этилди.

Мажлисда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(Давоми 2-бетда).

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўн бешинчи сессиясининг очилиши тўғрисида

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси 26 август куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 25 август куни соат 9.00 дан 18.00 га қадар ва 26 август куни соат 8.30 дан 10.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

Сиёсий партияларнинг Олий Мажлис депутатлари фракциялари ва депутатлар блоклари таркибига кирадиган депутатлар диққатига

Олий Мажлисда 25 август куни соат 15.00 да «Адолат» Социал-демократик партиясининг фракцияси, ҳокимият вакиллик органларининг Олий Мажлис блоки ҳамда сайловчилар ташаббускор гуруҳларининг Олий Мажлис блоки йиғилишлари

Иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг ўн бешинчи сессияси олдидан

ИККИ ПАЛАТАЛИ ПАРЛАМЕНТ САРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Депутатлар муҳокамасига Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджетининг параметрларига оид масала ҳам киритилмоқда. Уларда ялпи ички маҳсулот ўсишини таъминлашга, инфляция даражасини пасайтиришга, макроиқтисодий ва молиявий кўрсаткичларни янада мустаҳкамлашга қаратилган чора-тадбирлар назарда тутилмоқда. Кичик ва хусусий бизнесни ривожлантириш, хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш, қишлоқ хўжалигини янада ислоҳ қилиш устувор йўналишлар сифатида белгиланмоқда. Иқтисодиёт чекига тушаётган солиқ юкини, хусусан юридик шахсларнинг даромад солиғи ставкаларини пасайтиришга доир чора-тадбирлар ҳам назарда тутилмоқда.

Депутатлар "Экспорт назорати тўғрисида"ги Қонун лойиҳасини кўриб чиқадилар. Бу ҳужжат ўз хосса ҳамда хусусиятларига кўра ялпи қирғин қуроли ва уни етказиб бериш воситаларини, қурол-яроғ ҳамда ҳарбий техниканинг бошқа турларини яратишда фойдаланилиши мумкин бўлган товарлар, асбоб-ускуналар, илмий-техника ахбороти, ишлар ва хизматлар, интеллектуал фаолият натижалари мамлакатдан олиб чиқилиши устидан назорат механизмини яратишга қаратилган.

Қонун лойиҳасида экспорт қилувчининг экспорт назорати объектларини олиб чиқиш учун ваколатли органнинг рухсатини олиш борасидаги мажбурияти белгилаб берилган. Экспорт назорати объектларини олиб чиқиш тартиби устидан назорат олиб чиқилаётган товарлар, асбоб-ускуналар, илмий-техника ахбороти, ишлар, хизматлар, интеллектуал фаолият натижаларининг божхона расмийлаштируви пайтида амалга оширилади.

Қонун лойиҳасини тайёрлаш чоғида бошқа давлатларнинг, хусусан, АҚШ, Япония, Россиянинг шу соҳадаги қонунчилик тажрибаси синчиклаб ўрганиб чиқилди. Ўйлаймизки, "Экспорт назорати тўғрисида"-ги Қонун нафақат бизнинг мамлакатимизда, балки муайян даражада минтақамизда, қолаверса, умуман бутун жаҳонда тинчлик ва барқарорликни таъминлашнинг ишончли воситаси бўлиб хизмат қилади.

"Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси терроризм ва экстремизмга қарши курашнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Қонун лойиҳаси пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ операцияларни амалга оширувчи ташкилотларнинг ишини мувофиқлаштириб борадиган бундай операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисида қарорлар қабул қиладиган, шунингдек, қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширадиган махсус ваколатли давлат органи тузишни назарда тутади.

Махсус ваколатли давлат органининг жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш масалаларига доир қарорлари вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар томонидан ижро этилиши мажбурийдир.

Мамлакатимизнинг аграр тармоғида содир бўлаётган ўзгаришларни инобатга олган ҳолда "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг янги таҳрири ишлаб чиқилди. Кейинги йилларда қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштирувчи хўжаликлар билан тайёрловчилар ўртасидаги муносабатлар жадал ривожланиб бормоқда, мулкчилик шакли ўзгарди, ижара принциплари ва шартнома муносабатларига асосланган хўжалик юритиш тизими такомиллашиб бормоқда. Қонун лойиҳаси фермер хўжаликларини рўйхатга олиш муддатлари ва тартибини янада аниқроқ белгилаб беради, фермер хўжалигининг ҳуқуқлари, мажбуриятларини, бундай хўжаликлар фаолиятининг ташкил этилиши ҳамда бошқа ташкилотлар, юридик ва жисмоний шахслар билан ўзаро муносабатлари асосларини аниқ таърифлаб беради.

Мазкур ҳужжатда фермер хўжаликларини давлат йўли билан ва бошқача тарзда қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилган бўлиб, уларга муайян имтиёзлар берилмоқда. Фермер хўжалиги ерларни ўз ҳисобидан ўзлаштирган тақдирда ўзлаштириб бўлинганидан кейин беш йил давомида ягона ер солиғи тўлашдан озод қилинади. Фермер хўжалиги фаолиятини текширишни чеклаш лойиҳанинг алоҳида моддасида белгилаб берилган. Бундай текширишлар давлат эҳтиёжлари учун маҳсулот реализация қилишга доир шартнома мажбуриятлари бажарилмаган ёки ер тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бузилганлигига далиллар бўлган, ягона ер солиғи ўз вақтида тўланмаган тақдирда, ижарага олиш шартномасига мувофиқ ижарага берилган ер участкасидан фақат кўзланган мақсадда ва оқилона фойдаланиш масалалари бўйича белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

Умуман олганда, янги таҳрирдаги қонун ижарага олинган ер участкаларидан тўғри ва омилкорлик билан фойдаланилиши учун, ерни асраб-авайлаш, энг муҳими, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ер фонди ресурсларини сақлаб қолиш учун фермернинг масъулиятини оширишга қаратилгандир.

"Давлат бюджетининг ғазначилик ижроси тўғрисида"ги Қонун лойиҳасининг мақсади Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг (шу жумладан, давлат мақсадли жамғармаларининг) ҳамда бюджет ташкилотлари ихтиёридаги бюджетдан ташқари маблағларнинг ғазначилик ижроси соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат. Давлат бюджетининг ғазначилик ижроси деганда Давлат бюджетининг барча даромадларини ягона ғазначилик ҳисобварағига киритиш, шунингдек, бюджет харажатларини шу ҳисобварақдан тўлаш тушунилади.

Қонун лойиҳасига кўра Давлат бюджетининг ғазначилик ижроси қонун ҳужжатларида белгилаб қўйиладиган махсус ваколатли молия органи ҳамда унинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар, шаҳарлардаги ҳудудий бўлинмалари томонидан амалга оширилади. Ғазначиликнинг асосий вазифалари сирасига Давлат бюджетининг касса ижроси, Давлат бюджети маблағларининг тушуми ва сарфи устидан назоратни амалга ошириш, Давлат бюджети маблағларини бошқариш, Давлат бюджетида маблағлар назарда тутилган юридик ёки жисмоний шахслар номидан ва уларнинг топшириғига биноан тўловларни амалга ошириш, Ўзбекистон Республикаси давлат ички ҳамда ташқи қарзларига хизмат кўрсатиш ва бошқалар киради.

"Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси бўлғуси парламент аъзоларига қонунда белгилаб берилган ваколатларини ўз кундалик фаолиятларида тўлиқ меъёрда, самарали тарзда ва монеликсиз амалга ошириш имконини беради. Лойиҳада Қонунчилик палатаси депутати ҳамда сенаторнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари тартибга солинган. Парламент аъзоларининг ҳуқуқлари аввалги даражада қолаётган бўлса-да, уларнинг мажбуриятларига баъзи янгиликлар киритилмоқда. Чунончи, тегишли моддада депутат ва сенаторнинг палаталар мажлисларида, агар у палатанинг муайян қўмита ёки комиссиясига, шунингдек, келишув комиссиясига сайланган бўлса, уларнинг мажлисларида қатнашиши, овоз беришда шахсан иштирок этиши шарт эканлиги белгилаб қўйилган. Бу нормалар ҳаёт тақозоси бўлиб, бўлғуси парламент аъзолари масъулиятини ошириш ва тартиб-интизомини мустаҳкамлаш заруриятидан келиб чиққан.

Маълумки, Қонунчилик палатаси депутатлари тўғридан тўғри халқ томонидан сайланади ва халқ вакиллари ҳисобланади. Шу сабабли ҳам уларнинг сайловчилар билан олиб борадиган ишлари қонун лойиҳасида алоҳида қоидаларда ўз ифодасини топди. Мазкур ҳужжатда айтилишича, депутат ўз округи сайловчилари билан алоқа боғлаб туриши, ўзига сайловчилардан тушган мурожаатларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда кўриб чиқиши, фуқароларни қабул қилиши лозим. У йилига камида бир марта ўз фаолияти ҳақида сайловчиларга ахборот бериши шарт.

Қонун лойиҳасида Қонунчилик палатаси депутати ва сенатор фаолиятининг асосий кафолатларига тааллуқли нормалар ҳам берилган. Депутат, сенатор ўзининг ваколатлари муддати мобайнида дахлсизлик ҳуқуқига эга бўлади, бинобарин тегишли палатанинг розилигисиз жиноий жавобгарликка тортилиши, ушлаб турилиши, қамоққа олиниши ёки суд тартибида бериладиган маъмурий жазога тортилиши мумкин эмас.

Сессияда муҳокама этиш режалаштирилаётган "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида"-ги Қонун лойиҳасида ҳам маҳаллий ҳокимият органларидаги халқ сайлаган вакилларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари ҳамда депутатлар фаолиятининг асосий кафолатлари белгилаб берилган. Ҳужжатда депутат сўровини юбориш ва муҳокама қилиш тартиби, депутатнинг мансабдор шахслар томонидан дарҳол қабул қилиниш ҳуқуқи, депутатлик фаолиятини ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифасини бажариш билан уйғун тарзда олиб бориш, депутатлик одобига риоя этиш масалалари муфассал тарзда тартибга солиб берилмоқда.

Икки палатали парламент фаолиятини ташкил этиш учун зарур ҳуқуқий ҳужжатлардан бири "Халқ депутатлари маҳаллий Кенгаши депутатини, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатини ва Сенати аъзосини чақириб олиш тўғрисида"ги Қонун лойиҳасидир. Бу ҳужжат парламент аъзоларининг халқ олдидаги масъулиятини оширишга, депутатлар ҳамда сенаторларнинг ўз сайловчилари билан доимий алоқаларини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратилган.

"Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида"ги, "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида"-ги ҳамда "Халқ депутатлари маҳаллий Кенгаши депутатини, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатини ва Сенати аъзосини чақириб олиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаларини мамлакат парламенти муҳокамасига биринчи ўқишда киритиш мўлжалланмоқда.

Сессия янги таҳрирдаги яна бир ҳужжатни – "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида"ги Қонун лойиҳасини ҳам кўриб чиқади. Маълумки, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилиши устидан парламент назоратини амалга оширувчи Омбудсман институти Олий Мажлис тузилмаларидан бири бўлиб, мазкур институт тўғрисидаги янги Қонун лойиҳасида икки палатали парламент шакллантирилиши муносабати билан тегишли ўзгартиришлар ва қўшимчалар ўз ифодасини топган.

Қонун лойиҳасида Омбудсман фаолиятининг асосий йўналишлари, унинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари кўрсатилган. Олий Мажлис Вакили шикоятларни кўриб чиқаётганда, шунингдек фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилган ҳолларни ўз ташаббуси билан текшираётганида ёрдам сўраб ташкилотлар ва мансабдор шахсларга мурожаат қилиш, ташкилотларга монеликсиз кириш, шикоятларни кўриб чиқиш учун зарур ҳужжатлар, материаллар, маълумотларни ташкилотлар ҳамда мансабдор шахслардан сўраш ва олиш, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузган шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш учун материалларни тегишли органларга юбориш ҳуқуқига эга.

Депутатлар Олий Мажлис Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг 2000–2004 йиллардаги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни ҳам эшитадилар. Омбудсман ўтган тўрт ярим йил мобайнида инсон ҳуқуқларини ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасида катта иш қилди. Мамлакатимиз Президенти И.А.Каримов ташаббуси билан 1995 йилда ташкил топган Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили институти жамиятимизда демократик жараёнларни чуқурлаштиришда катта роль ўйнади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва унинг раҳбариятининг 2000–2004 йиллардаги фаолияти тўғрисидаги ҳисобот ҳам сессия муҳокамасига киритилмоқда. Тайёрланган ҳужжатда мамлакат қонун чиқарувчи олий органи иш натижалари, шу жумладан, депутатлар фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича, хусусан, қонунчилик, қабул қилинган қонунларнинг ижроси устидан назорат, парламентлараро алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш, амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги ҳамда ҳокимиятнинг маҳаллий вакиллик органларига амалий ёрдам кўрсатиш соҳалари бўйича иш натижалари якунлари сарҳисоб қилинган.

Бундан ташқари, сессия бошқа бир қанча масалаларни, хусусан, Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги, халқаро шартномалар ва битимларни ратификация қилиш тўғрисидаги, Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларини ҳамда Олий Мажлис Кенгашининг қарорларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалаларни ҳам кўриб чиқади.

Иккинчи чақириқ парламентининг ўн бешинчи сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан Олий Мажлис Кенгаши қарори билан ташкил этилган депутатлар ишчи гуруҳининг раҳбари сифатида шуни алоҳида таъкидлашим жоизки, ҳар бир қўмита, ҳар бир комиссия қилинган ишларга, айниқса, сессия арафасидаги даврда амалга оширилган ишларга салмоқли улуш қўшди. Қонун лойиҳалари устидаги ишларга турли вазирликлар ва идораларнинг, ташкилотларнинг, илмий-текшириш институтларининг мутахассислари жалб этилди. Махсус муҳокамалар, илмий-амалий семинарлар, конференциялар, давра суҳбатлари ўтказилди. Натижада биз депутатларга давлат аҳамиятига молик муҳим қонун лойиҳаларининг каттагина туркумини олдиндан ўрганиш ҳамда сайловчилар билан учрашувларда муҳокама этиш учун тайёрлаб, барвақт жўнатишга муваффақ бўлдик.

Олий Мажлис Кенгаши бизнинг олдимизга ғоят масъулиятли вазифа, яъни парламентнинг навбатдаги сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ бўлган ҳамда иш асносида чиқиб қоладиган барча масалаларни мувофиқлаштириб бориш ва илдамлик билан ҳал этиш вазифасини қўйган эди. Шу сабабли ишимизга барча депутатларни жалб этишга ҳаракат қилдик. Олий Мажлис қўмиталари ва комиссиялари, сиёсий партияларнинг депутатлар фракциялари, ҳокимият вакиллик органларидан ҳамда сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар блоклари самарали иш олиб бориши учун қулай шароитлар яратишга алоҳида эътибор берилди. Шунинг самараси ўлароқ, қонун лойиҳаларини, сессияга тааллуқли бошқа ҳужжатларни муҳокама этишда уларнинг фаоллиги анчагина ошди.

Депутатлар ишчи гуруҳи аъзолари ўз ишларида Олий Мажлиснинг малакали мутахассислардан иборат Котибиятига таянди. Ўн бешинчи сессияга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича депутатлар ишчи гуруҳи белгиланган барча тадбирларни кўп жиҳатдан Котибият ходимларининг ҳалол ва виждонан қилган меҳнатлари шарофати билан муваффақиятли бажарди. Ишончимиз комилки, халқ сайлаган депутатларнинг бўлғуси анжумани профессионал ва ташкилий жиҳатдан юксак савияда ўтади.

Қўмита ва комиссияларда

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шу куни Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг сессияолди йиғилиши бўлиб ўтди. Унда депутатлар дастлаб қўмита томонидан сессия муҳокамасига тақдим этилаётган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида»ги, «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида»ги қонун лойиҳаларини муҳокама қилдилар. Сўнгра қўмита аъзолари «Ўзбекистон Республикасининг халқ депутатлари маҳаллий Кенгаши депутатини, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатини ва Сенатининг аъзосини чақириб олиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси юзасидан ўзаро фикр алмашдилар. Шунингдек, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида»ги (янги таҳрир), «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳалари ҳам депутатлар муҳокамасига ҳавола этилди.

Бундан ташқари, йиғилишда қўмитанинг назорат-таҳлил фаолиятига кўра «Транспортда содир этилган ҳуқуқбузарликлар учун маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги Қонун нормаларининг ички ишлар органлари томонидан қўлланиши масаласи ҳам муҳокама қилинди. Ушбу Қонун ижроси юзасидан муайян ишлар олиб борилаётгани билан бир қаторда камчиликларга йўл қўйилгани ҳам рўй-рост айтилди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

***

Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитасининг сессияолди йиғилиши бўлиб ўтди. Унда даставвал қўмита раиси И. Кочмарик депутатларни Олий Мажлиснинг XV сессияси кун тартиби билан таништирди. Қўмита аъзолари ушбу масала юзасидан ўзаро фикр алмашиб, уни бир овоздан тасдиқладилар. Сўнгра Олий Мажлиснинг «Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисида»ги ҳамда «Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджетининг параметрлари тўғрисида»-ги қарори лойиҳасини ҳам муҳокама қилиб маъқулладилар.

***

Кеча Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда қўмита аъзолари, парламент депутатлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Олий Мажлиснинг XV сессияси кун тартиби лойиҳаси ҳақида қўмита раисининг ўринбосари Ойниса Мусурмонова маъруза қилди. Шундан сўнг депутатлар кун тартибига киритилиши назарда тутилаётган масалалар юзасидан фикрлашиб, уни бир овоздан маъқулладилар.

Қўмитанинг 2000-2004 йиллардаги фаолияти бўйича тингланган ҳисоботда шу давр ичида амалга оширилган ишлар хусусида сўз юритилди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

***

Шу куни бўлиб ўтган Матбуот ва ахборот қўмитасининг кенгайтирилган йиғилишида Олий Мажлиснинг XV сессияси муҳокамасига киритилган қонун лойиҳалари, шунингдек, қўмита фаолияти ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Йиғилишни қўмита раиси Ўткир Ҳошимов бошқарди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда оммавий ахборот воситалари фаолиятига оид ўнга яқин қонун ишлаб турибди. Айтиш мумкинки, мамлакатимизда журналистларнинг кенг қамровли ва эркин фаолият кўрсатиши учун ҳуқуқий замин яратилган.

"Оммавий ахборот воситалари тўғрисида"ги Қонуннинг Қашқадарё вилоятидаги ижроси ўрганилганда, бу соҳада амалга оширилган бир қатор ижобий ўзгаришлар айтиб ўтилди, таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

Шунингдек, сайлов қонунчилигини тарғиб қилиш ва тушунтиришда оммавий ахборот воситаларининг фаоллиги ошганлиги, фақат марказий нашрлар ва телерадиодагина эмас, вилоятлардаги оммавий ахборот воситаларида ҳам бу мавзуда теран ва таҳлилий чиқишлар кўпайиб бораётгани, бу эса аҳолининг ҳуқуқий билимини юксалтиришга хизмат қилиши таъкидлаб ўтилди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

***

Шу куни Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг ҳам сессияолди йиғилиши бўлиб ўтди. Қўмита раиси А. Турсунов бошқарган ушбу йиғилишда депутатлар дастлаб парламентнинг бўлажак сессияси кун тартибини тасдиқладилар. Сўнгра қўмита аъзолари «Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳасини муҳокама қилдилар. Шунингдек, йиғилишда қўмитанинг назорат-таҳлил режасига мувофиқ, «Фуқаролар мудофааси тўғрисида»ги Қонуннинг Тошкент вилоятидаги ижроси таҳлил қилинди. Бундан ташқари, қўмитанинг икки сессия оралиғидаги фаолияти ҳам кўриб чиқилди.

***

Шу куни Олий Мажлиснинг Оила ва аёллар муаммолари комиссиясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Уни қўмита раиси Шарифа Салимова олиб борди.

Дастлаб депутатлар Олий Мажлис XV сессияси кун тартибига киритилган масалаларни муҳокама қилиб, уни бир овоздан маъқуллашди.

Шундан сўнг "Хотин-қизларга қўшимча имтиёзлар тўғрисида"ги Қонуннинг Қашқадарё вилоятидаги ижроси юзасидан қўмита раисининг ҳисоботи тингланди. Маълум бўлишича, баъзи корхоналар фаолияти ўрганилганда, хотин-қизларнинг меҳнат қилиши учун шароит етарли эмаслиги, меҳнат шартномаларини тузиш ва ўзгартиришда қонунбузарликка йўл қўйилаётганлиги аниқланган. Комиссия йиғилишида ушбу ҳолатларни бартараф этиш юзасидан зарур тавсиялар берилди.

Бундан ташқари, икки сессия оралиғида комиссия фуқаролардан тушган аризаларни атрофлича ўрганиб, мутасадди идоралар ҳамкорлигида ижобий ҳал этиш чоралари кўрилганлиги ҳам йиғилишда таъкидланди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Ўз мухбирларимиз.

Партиялар фракцияларида

Кеча Фидокорлар миллий демократик партиясининг Олий Мажлисдаги депутатлар фракцияси йиғилиши бўлиб ўтди. Уни мазкур фракция раҳбари А. Турсунов олиб борди.

Бўлиб ўтган йиғилишда дастлаб парламентимизнинг эртага бошланажак сессияси кун тартибига киритилган масалалар муҳокама қилинди. Шунингдек, фракция аъзолари «Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисида»ги ҳамда «Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджетининг параметрлари тўғрисида»ги масалани ҳам муҳокама этдилар. Бу ҳақда депутатларга республика молия вазири ўринбосари Ж. Қўчқоров ахборот берди. Шундан сўнг ФМДПнинг Олий Мажлисдаги фракциясининг икки сессия оралиғидаги фаолияти таҳлил этилди.

Фракция аъзолари йиғилишда кўрилган масалаларни маъқулладилар.

***

Халқ демократик партиясининг Олий Мажлисдаги фракциясининг сессияолди йиғилиши бўлиб ўтди. Уни фракция раҳбари И. Кочмарик олиб борди. Йиғилишда дастлаб Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси ҳамда Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджетининг параметрлари тўғрисида молия вазири С. Раҳимовнинг ахбороти тингланди. Давлатимизнинг ушбу молиявий ҳужжати ижроси фракция аъзолари эътиборини тортди. Депутатлар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олдилар.

Шунингдек, йиғилишда бўлажак сессия кун тартибига киритилган қонун лойиҳалари ва бошқа масалалар юзасидан ҳам ўзаро фикр алмашилди. Ҳар бир масалага фракция ўз таклифларини берди.

***

Шу куни «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Олий Мажлисдаги депутатлар фракциясининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни фракция раҳбари Иброҳим Ғафуров олиб борди. Йиғилишда Олий Мажлиснинг ўн бешинчи сессияси кун тартибига киритилаётган масалалар кўриб чиқилди. Муҳокамага қўйилаётган қонунлар лойиҳалари ва қатор ҳужжатлар ҳақида фракция аъзолари ўз фикр-мулоҳаза ва таклифларини билдирдилар.

Фракция «Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисида» ҳамда «Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджетининг параметрлари тўғрисида»ги масалаларни ҳам кўриб чиқди. Бу ҳақда республика молия вазири ўринбосари Ж. Қўчқоров ахборот берди.

«Миллий тикланиш» фракцияси парламентнинг бўлажак сессияси кун тартибини маъқуллади ва кўрилган масалалар юзасидан қарор қабул қилди.

Ўз мухбирларимиз.

БИР КУН

Синфхоналар эшикларидаги қулфлар

Жондор туманига сафаримизни мактаблардан бошладик. Туман марказидаги 2-ўрта умумтаълим мактаби биносининг деразаларига елимланган сарғиш газеталар киши кайфиятига салбий таъсир кўрсатади. Ичкарига кираверишдаги полнинг кўчиб кетгани, бўялавериб қат-қат либос кийган синфхоналар эшикларида осилиб турган катта-кичик қулфлар кўнглингизни баттар хижил қилади.

Туман бўйича фақат шу мактабда ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ўқув маскани директори И. Рўзиев мактабда 9 миллат вакилларидан иборат 852 нафар ўқувчи таҳсил олишини ғурур билан гапирди.

Бинонинг ички қисми билан яқинроқ танишиш мақсадида синфхоналарни айланамиз. Уларнинг кўпчилиги ёпиқ, директор эса калитни тополмай хижолат. Очиқ турган синфхоналардаги полнинг ўнқир-чўнқирлиги, парталарнинг ўта эскилиги, мактабнинг янги ўқув мавсумига тайёрлигига шубҳа уйғотади. Спортзалда ҳам катталиги жиҳатидан бошқаларидан қолишмайдиган қулф осилган. Директор яна калит йўқлиги, бироқ бу ер тўла таъмирланганини бот-бот такрорлади.

Мактабни тарк этарканмиз, директорнинг билим маскани келгуси йили капитал таъмирланади, деган гаплари кўнглимизда, оз бўлса-да, умид уйғотди. Аммо бу йил ўқувчилар қониқарсиз шароитда қандай билим олишаркан?..

Марказдаги 1-ўрта мактабда эса мутлақо бошқа манзаранинг гувоҳи бўлдик. Аввалги ўқув масканидан фарқли ўлароқ, бу ерда коридордаги деразаларга парда осилган. Деворлар оқланган. Бўёқ ҳиди ҳали кетиб улгурмаган.

Мактаб раҳбари Ф. Собирова билан бинони айланамиз. Бу ерда ёзи билан тер тўкканларнинг меҳнати зое кетмабди. Ярақлаб турган синфхоналар ўқувчиларни кутиб олишга шай. Ичкаридаги спортзал ҳам, ташқаридаги спорт майдончалари ҳам жисмоний чиниқиш учун кўнгилдагидек шароит борлигини кўрсатиб турибди.

Марказдан бир неча километр узоқда жойлашган "Жингон" қишлоғидаги 30-ўрта мактабда, тушлик пайти бўлгани учунми, ҳеч кимни учратолмадик. Аммо жингонлик ўқувчиларнинг ҳам кўнгиллари тўқ бўлиши мумкин. Мактаб биносининг анча йиллар аввал қурилганини ҳисобга олмасак, бу ерда амалга оширилаётган таъмирлаш ишлари ҳам қониқарли. Синфхоналардаги ўқув жиҳозлари эскироқ бўлишига қарамай, улар ҳам бўялиб, чирой беришга ҳаракат қилинган. Мактаб орқасидаги стадионда жиҳозлар камлиги кўзга ташланади. Лекин мавжудлари иштиёқ билан бўялганлиги ҳам ўйингоҳнинг мавсумга шайлигини айтиб турибди.

Туман халқ таълими бўлими мудирининг ўринбосари F. Қудратов ҳудудда жами 48 та ўрта мактаб, 2 та интернат-мактаб, 1 та махсус ва 1 та боғча- мактаб борлигини айтди. Яна ҳозирги кунда "Ўзбекистон" ширкат хўжалигидаги 15-ўрта мактабдан ташқари барча ўқув даргоҳлари ўқувчиларни бағрига қабул қилишга тайёр эканлигини маълум қилди.

Демак, туман халқ таълими бўлими раҳбарияти 2-ўрта мактабга ўхшаш билим масканларини ҳам янги ўқув йилига тайёр, деб ҳисоблайди...

Эскиси нураган, янгиси битмаган

Жондор туманида марказий касалхона, 27 та қишлоқ врачлик пункти аҳолининг соғлиғини сақлашга хизмат қилмоқда. ҚВПларнинг 20 таси замонавий таъмирланган.

Туман соғлиқни сақлаш бўлими бош шифокори Қ. Назаровнинг бу маълумотини жойларда ўрганишга ҳаракат қилдик.

Тумандаги Т. Ҳотамов номли жамоа хўжалиги ҳудудидаги "Хўжалик" қишлоқ врачлик пунктининг ташқи аҳволини кўриб, наҳотки, бу ерда беморларга хизмат кўрсатилса, дегимиз келди. Бинонинг пастки қисми нураган, сувоқлар кўчган, деразаларида турли шаклдаги ойналар "бу ерга яқинлашма", дегандек таҳдидли тикилади. Атроф жим-жит. Кираверишдаги эшик тамбаланган. Ичкарига қараб, бинонинг ичи ва сирти бир-бирига хослигига амин бўлдик. Жиҳозлар ҳам кам. Газ келтирилган қувурлар кесиб кетилган.

Кўзларимизга ишонмай, кўча томонга йўл олдик. Биринчи учратган кишидан, врачлик пункти нимага бундай аҳволдалигини сўраганимизда берган жавоби кайфиятимизни бироз яхшилади. Маълум бўлишича, ҳозир бу ердан бирмунча узоқроқда янги врачлик пункти қурилаётган экан. Ўша ерга бордик. Ҳақиқатан ҳам, 76 ўринга мўлжалланган янги бино замонавий талабларга жавоб берадиган қилиб қурилаяпти. Айни пайтда ичкарида таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Буларнинг барчаси яхши, албатта. Лекин бизни бир нарса ўйга толдирди. Эски ҚВП ёпиқ бўлса, янгиси ҳали ишга тушгани йўқ. Бу ердаги беморлар ҳозир қаерга бораркинлар? Дастлаб янгисини ишга тушириб, эскисини кейинчалик бузса бўлмасмиди?

Туман марказидаги поликлиникага келган беморлар дафтар ва бошқа керакли қоғозларни ўзлари олиб келишар экан. Улар масканда хизмат кўрсатиш савияси қониқарли деб ҳисоблашади.

Ёғ керакми, ариза ёз

Жондордаги пахтазорлар одамнинг кўзини қувонтиради. Баъзи жойларда ғўза белдан баланд, кўсак санайман деган ҳисобдан адашиб кетиши ҳеч гап эмас. Т. Ҳотамов номли жамоа хўжалигида катта меҳнат қилинганлиги билиниб турибди.

Жамоа хўжалиги аъзоларидан Р. Муслиддиновани суҳбатга тортдик.

— Опа, жамоа хўжалиги аъзолари ўстирган пахтага ҳар ким ҳавас қилса арзийди. Иш ҳақини вақтида беришаяптими?

— Жамоамизда ҳамма жонини жабборга бериб ишлайди, — дейди Раъно опа. — Ерга яхши қарасанг, у ҳам сенга шундай жавоб беради. Иш ҳақини бериб туришибди. Жамоа хўжалиги яна кунжара, шелуха, оқ ёғ ҳам беради.

— Нақд пул-чи?

— Ҳа, 3-5 минг сўмдан нақд пул ҳам беришади.

Жамоа хўжалиги бош ҳисобчиси Р. Ражабовнинг гапига қараганда, хўжаликнинг 926 гектар ер майдони мавжуд. Олти юз нафар аъзосидан ташқари, хўжалик тасарруфида фермерлар ҳам бор. Биз уларнинг сони нечта эканлигини сўраганимизда, айтиб бера олмай молия бўйича масъулни чақирди. Бош ҳисобчининг таъкидлашича, хўжаликда ўртача ойлик 10 минг сўмни ташкил этади ва ҳар ойда нақд пулда тўлаб борилмоқда.

Ёғ ва бошқа маҳсулотлар аъзоларнинг аризасига кўра бериларкан. Тушунмадик, агар маош нақд тўланса, ҳар бир киши ўз пулига ўзи маҳсулот сотиб олса бўлмайдими? Ариза кўтариб идорага келишга нима ҳожат бор? Ахир, бозор ва дўконларда ҳар қандай маҳсулот бисёрку! Юқоридаги ҳолат маош ўрнига ёғ, буғдой каби маҳсулотлар берилаётганидан дарак эмасмикан?

Фермернинг лафзи

Тушликдан сўнг ҳокимлик идорасида одамлар гавжум эди. Суриштириб билсак, туман фермерларининг йиғилиши чақирилибди.

Туман ҳокими Холмурот Жўмабоев мажлисга вилоят ҳокимлиги ва прокуратурасидан вакиллар келишини айтди.

Йиғилишда маълум бўлдики, бугунги кунда Жондор туманида 228 та фермер шартнома режаларини бажармаган. "Ашраф Файзи", "Саттор бобо", "Аҳрор Жўраев" каби жами 8 та фермер шартнома режаси бўйича умуман ҳосил топширмабди. Яна "Олим Нур" фермер хўжалиги режадаги 26 тонна ўрнига 7,4 тонна, "Диловар бону" 18 тонна ўрнига 8,1 тонна маҳсулот топширибди, холос. Жами 52 та фермер 633 тонна, яъни 52 миллион сўмлик маҳсулот кам топширган. Бундай фермерларга ўн кун ичида шартнома режасини тўлиқ бажариш тавсия қилинди. Акс ҳолда, улар қонун бўйича суд олдида жавоб беришларига тўғри келади.

Ошна-оғайнигарчилик, таниш-билишчилик орқали ер олиб, фермер хўжаликлари ташкил қилган кишилар йиғилишда қаттиқ танқид остига олинди.

— Масъулиятни тўлиқ ҳис қилиб ишлайдиган пайт келди. Лафзинг борми — режани бажар, — деди Х. Жумабоев. — Албатта, фермер бўлиш осон эмас, бу оғир юк. Ерни севадиган, меҳнаткаш, мард, жасур ва келажак авлодни ўйлайдиган инсонгина ҳақиқий фермер бўлиши мумкин.

Бу йил туманда жами 5410 гектар майдонга дон экилиб, жами 26612 тонна маҳсулот етиштирилибди. Давлатга сотилган 11253 тонна маҳсулот туманнинг дон топшириш бўйича режани ортиғи билан бажаришини таъминлаган.

Фуқаро қабулга келди...

Ҳар ҳафтанинг шанба куни Жондор тумани ҳокими аҳолини қабул қилади. Биз у ерга борган куни умумий ҳашар эълон қилинган эди. Шу туфайли туман ҳокими ва бошқа мутасаддилар жойларга чиқишган.

Ҳокимлик эшигига ийманибгина яқинлашган аёл ҳам бу гапни эшитгач, нима қилишни билмагандек, биз соясида турган дарахт тагига келди. Ўзини Инобат Мўминова, деб таништирган опа ҳокимликка иш сўраб келган экан. Инобат опа шу пайтгача, туман марказидаги "Агрокимёсаноат" бирлашмасида фаолият юритган. Аммо бундан бирмунча олдин у ер бошқа жойга кўчирилибди. Янги жой узоқлиги туфайли опа ишдан бўшашга мажбур бўлибди. Уч фарзанднинг онаси Инобат Мўминованинг турмуш ўртоғи кўп ойлардан бери тумандан ташқарига иш излаб кетган экан. Ўша куни Инобат опанинг муаммоси ҳал бўлмади. Ҳоким ўринбосари кейинги ҳафтада келишни таклиф қилди. Дарҳақиқат, туманда ишсизлик масаласи мавжудлигини маҳаллий аҳоли билан суҳбатда ҳам эшитдик. Бундан ташқари, ҳудудда яшовчилар ичимлик суви ва майдонларни суғориш учун сув масаласида ҳам муаммолар мавжудлигини айтишди.

Хўп, бу масалаларда туман раҳбарияти нима дейди?

Жорий йилда ҳокимликка аҳолидан 211 та шикоят ва таклифлар тушибди.

— Фуқароларнинг асосий қисми уй-жой учун ер ажратиш масаласида мурожаат қилишади, — дейди туман ҳокими Х. Жумабоев. — Яна сув, газ муаммоларини ҳал этиш истагидагилар ҳам бор. Шу билан бирга, оилавий ва бошқа масалаларда келишади. Биз, албатта, уларнинг дардини тинглаб, ёрдам беришга ҳаракат қиламиз. Айтайлик, ҳокимлик шикоятларнинг 70-80 фоизини ҳал этишга муваффақ бўлаяпти. Мисол учун, бирон ҳудудга газ ўтказиш ёки сув олиб келиш каби катта масалалар ҳам вақти келиб ечимини топаяпти. Фуқароларнинг тумандан ташқарига иш излаб кетиш масаласи бор. Ўтган йили улар 6 мингдан зиёд эди. Бу йил уларнинг сони қарийб икки бараварга камайди.

Расмий ҳужжатда туманда 130 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилаётгани айтилган. Иш билан таъминлаш борасида 67,5 минг ишга лаёқатли кишининг 43,1 минг нафари меҳнатга жалб қилинган. Аммо ишсизлик мақомини олганлар сони 123 нафар, холос. Шу ерда бир савол туғилади. Ишлаш қобилияти бор кишилар ва меҳнат қилаётганлар ўртасидаги тафовут 24 мингдан зиёд одамни ташкил этади. Ишсизлик мақомини олган кишилар саноқли. Қолган одамлар нима билан банд экан?

Ушбу ҳужжатда жорий йилнинг биринчи ярмида туманда 1621 та иш ўрни яратилгани ҳам айтилган. Бундан ташқари, "Бандлик — 2004" дастури ҳам амалга оширилмоқда экан. Демак, туман аҳолисини иш билан таъминлашда янада яхши натижаларга эришиш имкониятларини қидирса бўлади.

Меҳр – кўзда

Дарҳақиқат, Бухоро вилоятида майдон жиҳатидан энг катта ҳудудга эга бўлган Жондор тумани ҳам бугун бошқа жойлардаги сингари ўз қувончлари ва ташвишлари билан яшаяпти. Туман маркази ва қишлоқларида олиб борилаётган ободонлаштириш ишлари, кўчаларнинг озодалиги, ижтимоий, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларда эришаётган ютуқлари барчани мамнун қилса, ҳали ечимини кутаётган турли хил муаммолар жондорликларни белни маҳкам боғлаб меҳнат қилишга ундайди.

Ўша куни кечқурун тумандаги Маҳмуд Торобий номли ширкат хўжалигида ажойиб бир тадбирнинг гувоҳи бўлдик. Тошкент давлат циркидан эстрада гуруҳи мустақиллигимизнинг 13 йиллигини нишонлаш, террорчилик ва гиёҳвандликка қарши курашга бағишланган концерт дастури билан келишибди.

Тадбирда туман ҳокимлиги, ширкат раҳбарларининг фуқаролар билан бирга ўтирганини кўриб мамнун бўлдик.

Халқимизда "Меҳр — кўзда" деган ибора бор. Одамлар қанчалик тез-тез учрашса, мулоқотда бўлишса, бир-бирига меҳри товланади, ҳурмати ошади. Ёмонлик чекинади. Бундай жойда ҳар қандай иллатлар илдиз отишига йўл қўйилмайди. Бу эса юртимизнинг тинч-фаровон ҳаёт кечириши, халқимизга хос эзгулик туйғуларининг янада жилоланишига хизмат қилади.

Салим ДОНИЁРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Саволларга Давлат солиқ қўмитаси ҳузуридаги республика Ахборот-маслаҳат маркази директори Саидазим МУҲИТДИНОВ жавоб беради

— Ишлаб турган юридик шахс негизида чет эл инвестициялари иштирокида янги ташкил этилаётган корхоналар учун Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида қандай имтиёз ва енгилликлар мавжуд?

А. ҚУРБОНОВ, муҳандис.

— Солиқ кодексининг 31-моддасига биноан янги ташкил этилаётган корхоналар, шу жумладан, чет эл инвестициялари иштирокидаги корхоналар (савдо, воситачилик, таъминот-сотиш ва тайёрлов фаолияти билан шуғулланувчи корхоналардан ташқари) рўйхатдан ўтказилган пайтдан эътиборан белгиланган ставканинг биринчи йили йигирма беш фоизи миқдорида, иккинчи йили эса эллик фоизи миқдорида солиқ тўлайди. Кейинги йилларда даромад (фойда) солиғи белгиланган ставка бўйича тўлиқ миқдорда тўланади.

Ушбу бандда назарда тутилган юридик шахслар белгиланган имтиёзли даврнинг бир йили ўтгунига қадар тугатилган тақдирда, солиқ суммаси уларнинг бутун фаолияти даври учун тўлиқ миқдорда ундириб олинади.

Агар сизнинг корхонангиз чет эл инвестициялари иштирокидаги корхона сифатида давлат рўйхатига олинган бўлса, шу пайтдан эътиборан Солиқ кодексининг 31-моддасида кўзда тутилган, янги ташкил этилган корхоналарга қўлланиладиган имтиёзлардан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

* * *

— Болалигидан ногирон бўлган ва доимий парваришни талаб қиладиган фарзанди билан бирга яшаб, уни тарбиялаётган ота-онадан бирининг даромадига солиқ учун имтиёз қайси ҳужжатга асосан берилади? Поликлиникадан берилган ВКК маълумотномаси бундай имтиёздан фойдаланишга асос бўла оладими?

Х. НУРУЛЛАЕВА, уй бекаси.

— Бу ҳолат Адлия вазирлигида 2002 йил 14 мартда 1110-сон билан рўйхатга олинган «Жисмоний шахслар даромадига солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисида»ги йўриқномага асосан амалга оширилади. Сиз сўраган ҳолатда ота-онадан бири жисмоний шахслар даромадига солинадиган солиқни ҳар бир тўлиқ ой учун энг кам иш ҳақининг тўрт баравари миқдорида тўлашдан озод этилиши белгилаб қўйилган.

Мазкур имтиёз пения гувоҳномаси ёки доимий парвариш талаб этилишини тасдиқловчи соғлиқни сақлаш муассасасининг тиббий маълумотномаси, бирга яшашлиги ҳақида фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органининг маълумотномаси асосида тақдим этилади. ВКК маълумотномаси соғлиқни сақлаш муассасаси тиббий маълумотномасининг бир тури бўлиб, имтиёз тақдим этилишига асос бўлади.

* * *

— Очиқ акциядорлик жамияти аудиторлик текшируви ўтказилгандан кейин ДСИга ўзгартирилган ҳисоботларни тақдим этиши мумкинми?

С. ОЧИЛОВА, бухгалтер.

— Аудиторлик текшируви натижасида корхонанинг молиявий кўрсаткичларида тафовут аниқланса ва корхона бу тафовутларни тан олса, ДСИга солиқ ва тўловлар бўйича ўзгартирилган ҳисоботларни ҳамда тикланган Ф-2, Ф-1 ҳисобот шаклларини топшириши шарт.

* * *

— Хусусий корхона таъсисчисининг фойдаси солиққа тортиладими ёки бу даромад таъсисчи тасарруфига ўтиб, солиқ тўланмайдими?

А. ОДИЛОВ, тадбиркор.

— «Хусусий корхона тўғрисида»ги Қонуннинг 24-моддасига асосан хусусий корхонанинг фойдаси солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўланганидан сўнг корхона мулкдорининг тасарруфига ўтади ҳамда унга солиқ солинмайди.

* * *

— Корхонамиз асосий фаолият бўйича ягона солиқ тўлайди. Биз айни пайтда умумий овқатланиш билан ҳам шуғулланамиз. Бу ҳолатда мулк солиғи тўлаймизми?

Р. СУЛТОНОВ, бухгалтер.

— Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг тушунтириш хатларига мувофиқ ягона ер солиғи тўловчи ишлаб чиқариш корхонаси асосий фаолиятидан ташқари умумий овқатланиш билан ҳам шуғулланса, алоҳида-алоҳида ҳисоб олиб боради. Савдо (умумий овқатланиш) фаолияти бўйича даромад ва мулк солиғини тўлайди.

* * *

— Бизнинг ёпиқ турдаги акциядорлик жамиятимиз бошқа бир ёпиқ турдаги акциядорлик жамиятидан турар-жой бўлмаган бинони ижарага олганди. Шу бинони жорий ёки тубдан таъмирлаш ҳуқуқига эгамизми?

Н. НАЗАРОВ, иқтисодчи.

— Фуқаролик кодексининг 577-моддасига мувофиқ бино ёки иншоотни ижарага олиш бўйича тузилган шартномада улардан фойдаланганлик учун тўлов тўланиши кўзда тутилади. Агар бинони жорий ва тубдан таъмирлаш ишлари шартнома бўйича ижарага олувчи зиммасига юклатилмаган бўлса, у ҳолда ижарага берилган бинони таъмирлаш ишлари шу бинони ўз балансига олган юридик шахс ҳисобидан амалга оширилади.

Қ. ЭШМАТОВ тайёрлади.

Меҳр-мурувват кунда керак

Шовот тумани ҳокимлиги, прокуратураси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, ижтимоий таъминот бўлими ҳамкорликда хайрия тадбири ўтказди. Бундан мақсад туман аҳолисининг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, хусусан, ногиронлар, қаровчисини йўқотган ёлғиз кексалар, кам таъминланган оилаларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш эди.

Туманда Меҳр ва мурувват йили муносабати билан кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилда фуқаролар саломатлигини яхшилаш мақсадида пенсионер ва ногиронлар, жумладан, ногирон болаларнинг 11 минг 413 нафари тиббий кўрикдан ўтказилди. Натижада 4979 нафар пенсионер ва ногирон, 182 нафар ногирон болалар амбулатория ва уй шароитларида саломатлигини тиклаб олдилар. 60 нафар пенсионер ва ногирон сиҳатгоҳларда даволаниб қайтдилар.

Хайрия тадбирида 14 нафар касалмандларга ногиронлик аравачалари топширилди. Бу хайр-саховат тадбири шовотлик ёрдамга муҳтож кишиларнинг дилига қувонч бағишлади, эртанги кунига умид ва ишонч уйғотди.

Ўз мухбиримиз.

Шаҳрихон туманидаги «Рашмилк» масъулияти чекланган жамиятида ҳар куни 10 тоннагача сут қайта ишланиб, сариёғ, творог, қуруқ сут маҳсулотлари тайёрланмоқда. Маҳсулотлар сифатлилиги ва харидорлар талабларига тўлиқ жавоб бераётганлиги боис улар Тошкент, Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларидаги савдо шохобчаларига етказиб берилаяпти. Шу боис масъулияти чекланган жамият иқтисодиёти мустаҳкамланмоқда. Ишчилар маоши ошиб, уларга яратилаётган шароит ҳам яхшиланиб бораяпти.

СУРАТДА: тажрибали ишчи Алимардон Йўлчиев.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Машина терими суръат ва сифатни таъминлайди

Дўстлик туманидаги А. Абдувосиев номли агрохизмат марказида пахтани машинада териб олиш ва мавжуд техникани мавсумга тайёрлаш бўйича республика кўргазмали семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда бу ишга дахлдор вазирлик ва идоралар раҳбарлари, вилоятлар қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари, «Пахтасаноат» ҳудудий бирлашмалари бошлиқларининг биринчи ўринбосарлари, машина-трактор парклари бирлашмаларининг раислари, «ЎзКейссервис» қўшма корхонасининг жойлардаги бўлимлари, «Давтехназорат» инспекциясининг раҳбарлари иштирок этди.

Тадбирда қишлоқ ва сув хўжалиги вазири И. Нажмиддинов жойларда пахта йиғим-теримига тайёргарликнинг бориши, мавсумни қисқа фурсатларда якунлаш юзасидан кўрилиши лозим бўлган чора-тадбирлар хусусида маъруза қилди.

Семинар иштирокчиларига Жиззах вилоятидаги «Қўйсинбой ота» ва «Отақул бобо» фермер хўжаликлари мисолида ўтган йили пахтани қўлда ва машинада териш натижалари таҳлил қилиб берилди. Хомашёни техника ёрдамида йиғиштириб олишнинг қулайлиги, иқтисодий самарали эканлиги қайд этилди.

Кўргазмали семинар-кенгашда Жиззах вилояти ҳокими У. Яманқулов сўзга чиқди.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Попдаги «Исковуттекс» Ўзбекистон-Швейцария-Туркия қўшма корхонасида тайёрланаётган калава ип юқори сифатлилиги билан хорижий харидорлар эътиборини тортди.

Дастлабки маҳсулот — хорижга

Бундан бир неча ой муқаддам иш бошлаган корхона байрам арафасида 120 тонна ипни экспорт қилди. Ой охиригача бу миқдорга яна 30 тонна қўшилади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ҳамкорлик корхонасида ёшлар хориждан келтирилган технологик жиҳозларни моҳирлик билан бошқаришмоқда. Айни пайтда лойиҳанинг иккинчи босқичидаги трикотаж цехини жиҳозлаш ишлари ҳам қизғин бораяпти.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ИСТИҚЛОЛИ 13

2004 йилнинг 6 ойи мобайнида республикамизда ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми илк бор 6,2 фоизга ўсганлиги, инфляция кескин пасайиб, унинг даражаси 0,8 фоизга тенг бўлгани, яъни дефляцияга эришилгани қайд этилди.

Миллий валютамиз барқарорлигини шу даражада таъминлашда, шак-шубҳасиз, банк тизимининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Чунки у иқтисодиёт локомотиви бўлиб, ушбу соҳанинг бошқа тармоқларини ҳам ўз ортидан эргаштириб бормоқда.

Мустақиллигимизнинг 13 йиллик шодиёнаси арафасида мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Файзулла МУЛЛАЖОНОВ билан шу хусусда суҳбатлашди.

ПОЙДЕВОРИ ПУХТА

— Мамлакатимизда мустақил банк тизимининг шаклланиши, кўп сонли акциядорлик-тижорат, шўъба, хусусий, қўшма ҳамда чет эл капитали иштирокидаги банкларнинг пайдо бўлиши истиқлол неъматидир, — деди Файзулла Мақсуджонович. — Қолаверса, истиқлол бизга давлатимизнинг ўз миллий валютаси — сўмга эга бўлиш имконини берди.

Шу ўринда Президентимизнинг жамиятнинг қон томири — банк тизимини шакллантириш, уни ривожлантиришга алоҳида ғамхўрлик кўрсатаётганини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Негаки, Ўзбекистон ҳали собиқ Иттифоқ таркибида бўлган даврдаёқ Юртбошимиз республикамизда мустақил банк тизимининг тамал тоши қўйилишига раҳнамолик қилди. Хусусан, 1990 йилда Ўзбекистонда саноат, сув хўжалиги ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, қурилиш корхоналарини молиялаш, тарихий ёдгорликларни муҳофаза қилиш, қўшма ва юқори рентабелли ишлаб чиқаришни ташкил этишга кўмаклашиш мақсадида пайчилик асосида «Турон» бирлаштирув тижорат банки ташкил этилган бўлса, «Ҳамкорбанк» ва «Ипак йўли» банки ҳам ўша йили фаолият бошлаган эди.

Ёки бўлмаса, бугунги кунда энг йирик банклар — «Ўзсаноатқурилишбанк» ва «Пахтабанк»ни олиб кўрайлик. Биринчиси 1991 йил 23 апрелда, «Пахтабанк» эса 1991 йил 24 майда «Агросаноатбанк» шаклида ташкил этилган.

Булардан кўзланган асосий мақсад, албатта, молиявий ресурслардан самарали фойдаланиш, халқ хўжалигида ислоҳотларни амалга ошириш, давлатлараро, минтақалараро ва тармоқлараро дастурларни кредитлаш ҳамда ссуда фондидан янада оқилона фойдаланишдан иборат эди. Бугунги кунга келиб, нафақат Ўзбекистонда, балки жаҳон миқёсида йирик банклар қаторига кириб улгурган ана шу банклар ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни муваффақиятли уддалаб келмоқдалар.

Шуниси эътиборлики, банк тизимини иқтисодиётнинг устувор тармоқларидан бири сифатида қўллаб-қувватлаш ҳозирги кунда ҳам давом этмоқда. Мисол учун, ўтган йиллар мобайнида Президентимиз ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган Фармон ва қарорлар айнан миллий валютамиз, кредит ва банк тизимларини такомиллаштиришга қаратилган бўлиб, бу ҳужжатларни бозор иқтисодиётига ўтишда «Давлат — бош ислоҳотчи» деган тамойилнинг ёрқин ифодаси, десак, асло муболаға бўлмайди.

Жумладан, Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 13 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси банк тизими ривожланишини молиявий қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, тижорат банклари 4 йилга солиқларнинг беш турини тўлашдан озод этилди. Дунё банк амалиётида камдан-кам учрайдиган бу тадбир давлатимиз раҳбари томонидан банк тизимига билдирилган улкан ишонч бўлиб, у банк тизимининг моддий-техник базасини жаҳон андозалари даражасига етказиш ва республикамизда Ҳамдўстлик мамлакатлари ичида илк бор ягона электрон тўлов тизимини яратиш имконини берди.

Шунингдек, мамлакатимиз Президентининг 1995 йил 20 декабрдаги «Аҳоли омонатларидаги ва давлат суғуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш тўғрисида»ги Фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 12 февралдаги тегишли қарори асосида ўтган асрнинг 90-йиллари бошида аҳолининг банкларда қолиб кетган жамғармалари индексация қилиниб, омонатчиларга 45,6 млрд. сўм маблағ тўланди. Ана шу муҳим тадбир собиқ Иттифоқ республикалари ичида биринчилардан бўлиб ўтказилдики, бунинг эвазига аҳолининг банк тизимига бўлган ишончи сақлаб қолинди. Натижада аҳоли қўлидаги бўш пул маблағлари банк оборотига киритилиб, охирги икки йил давомида унинг ҳажми уч баравар ўсди.

Айниқса, Президентимизнинг 1997 йил 24 апрелдаги «Хусусий тижорат банкларини ташкил қилишни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони банк тизими таркибининг тубдан ўзгаришига олиб келди. Чунончи, бугунги кунда республикамизда 12 та хусусий банк фаолият кўрсатиб келмоқда.

Охирги йилларда қўлга киритилган ютуқларимиздан яна бири шуки, биз миллий валютамизнинг жорий халқаро операциялар бўйича конвертацияланувига эришдик.

— Шу ўринда миллий валютамиз конвертацияси масаласига аниқлик киритсангиз. Маълумки, Қўшни Қирғизистон ва Қозоғистон республикалари Халқаро валюта жамғармаси билан келишувнинг 8-моддасини биздан олдин бажаришга киришдилар. Бунинг бирон-бир объектив сабаби борми?

— Албатта, бор. Бу ҳақда гапиришдан аввал ҳукуматимиз томонидан олиб борилаётган иқтисодий сиёсатнинг узоқ йилларга, барқарор ривожланишни таъминлашга қаратилганини таъкидлаб ўтишни истардим. Биз ўтиш давридаги барча қийинчиликларни ўз бўйнимизга олиб, келгуси авлодларимизга четдан олинган миллиардлаб қарзларни эмас, балки Юртбошимиз таъбири билан айтганда, озод ва обод юртни қолдирмоқчимиз. Шу боис биз қарз ҳисобидан вақтинчалик муваффақиятга эришишдан воз кечиб, иқтисодиётни таркибан қайта қуриш ва уни ривожлантиришни афзал кўрдик.

Янги мустақил давлатларнинг барчасида ҳам бозор иқтисодиётига ўтиш силлиқ кечмаётгани, унга чуқур мушоҳада, ҳисоб-китоб ва аниқ режаларсиз, ҳеч қандай тайёргарликсиз ўтишга ҳаракат қилинганлиги оқибатида тангликлар юзага келганини эсласангиз, Ўзбекистон танлаган йўл нечоғли тўғри бўлганини кўрсатмоқда.

Гап шундаки, ўша пайтда четдан қарз олиш ҳисобига валютани эркинлаштириш сиёсатини амалга оширган давлатлар ҳозирги кунда ўз қарзларини қайтариш ва фоизлар тўлашда катта қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Шунинг ўзиёқ бундай четдан қарз олиш сиёсати қандай салбий оқибатларга олиб келиши мумкинлигини яққол кўрсатиб турибди.

Бир мисол. Қирғизистон Республикаси халқаро молия ташкилотларидан йирик миқдорда кредитлар олиш эвазига 1995 йилда жорий халқаро операциялар бўйича ўзининг миллий валютаси конвертациясини таъминлаган эди. Олинган кредитларни четдан истеъмол товарлари сотиб олишга сарфлаб, ўзида ишлаб чиқаришни ташкил этмаганлиги ва қўшимча валюта тушумига эга бўлмаганлиги сабаб ҳозирда у қарзларни ўз вақтида қайтара олмаслигини расман тан олди. Кредиторларнинг Париж клубига 2 млрд. долларга яқин кредитлардан воз кечиш ёки ҳеч бўлмаганда, уларни қайтариш муддатини узайтириш бўйича мурожаат қилишга мажбур бўлди.

Энди бу борадаги жаҳон тажрибасига бир назар ташлайлик. Масалан, Буюк Британия ва Франция давлатлари Халқаро валюта жамғармасига 1945 йилнинг 27 декабрида аъзо бўлган бўлсалар-да, ўзаро келишувнинг 8-бандини фақат 1961 йилнинг 15 февралидан бажаришга киришган. Греция ва Хитойда эса бу жараён 1996 йилнинг 1 декабридан бошланган. Бизнинг республикамиз Халқаро валюта жамғармасига 1992 йил 21 сентябрда аъзо бўлган эди. Ўтган йиллар ичида иқтисодиётнинг базавий тармоқларини шакллантиришга қаратилган қатъий валюта сиёсати амалга оширилди, республикамизда барқарор иқтисодий ўсишга, валюта маблағларининг доимий тушуми манбалари ва етарли даражада валюта захираларини шакллантириш орқали миллий валютамизнинг харид қувватини четдан олинадиган қарз маблағларисиз сақлаб туришга замин яратилди. Пировардида 2003 йилнинг 15 октябридан эътиборан Халқаро валюта жамғармаси Низомининг VIII-моддаси талабларини қабул қилдик. Агар миллий валютамиз 1994 йилда муомалага киритилганини ҳисобга оладиган бўлсак, биз 9 йилда унинг конвертациясига эришдик.

Биргина нефть маҳсулотлари таъминоти масаласига тўхталсак, 1996 йилда жаҳон бозорида 1 баррель (159 литр) нефтнинг нархи 15-20 АҚШ доллари миқдорида эди. Ҳозирги кунда бу кўрсаткич 50 долларга яқинлашиб қолди. Агар ҳукуматимиз томонидан ўз вақтида Бухорода нефтни қайта ишлаш заводи қурилиши, Фарғонада эса мавжуд нефтни қайта ишлаш заводининг қайта таъмирланиши амалга оширилмаганда эди, республикамиз ушбу нархларда нефть сотиб олиш учун катта миқдордаги валюта захираларимизни сарфлашга мажбур бўларди.

Шу билан бирга, ўтган асрнинг 90-йиллари бошида мамлакатимизда ун ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари импорти учун йилига ўртача 900 млн. АҚШ доллари миқдорида маблағ сарф қилинарди. Ваҳоланки, буғдойни ўзимизда ҳам етиштириш имконияти мавжуд эди. Шунинг учун бошоқли дон экинлари экиладиган майдонлар кескин кўпайтирилди. Деҳқон ва фермер, шахсий томорқа хўжаликларини ривожлантириш учун ер участкалари ажратилганлиги ҳисобига ўлкамизда ғалла, картошка, мева, сабзавот, гўшт ва сут каби қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ҳажми сезиларли даражада ортди. Натижада ҳозирги кунга келиб, озиқ-овқат маҳсулотлари импортини қарийб 3 баравар камайтиришга эришилди. Умуман, юқорида қайд этилган соҳаларда амалга оширилган чора-тадбирлар Ўзбекистонда ҳар йили 1,5 млрд. АҚШ доллари атрофида валюта маблағларини тежаб қолиш имконини бермоқда.

Тежалган валюта маблағлари ўз навбатида кўплаб янги инвестиция лойиҳаларини рўёбга чиқаришга йўналтирилмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, кўплаб янги корхоналар қурилиб, ишга туширилди, мавжуд ишлаб чиқариш қувватлари эса қайта жиҳозланди. Қолаверса, Ўзбекистон учун мутлақо янги бўлган саноат тармоқларига асос солинди.

Ўтган давр мобайнида валютага оид қонунчилигимизда ҳам муҳим ўзгаришлар юз берди. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Халқаро валюта фонди битими VIII моддасининг 2(а), 3- ва 4-бўлимларида кўзда тутилган мажбуриятлардан келиб чиққан ҳолда, «Валютани тартибга солиш тўғрисида»ги Қонуннинг янги таҳрири тайёрланиб, у 2003 йилнинг декабрь ойида бўлиб ўтган Олий Мажлиснинг сессиясида тасдиқланди.

Валюта бозорининг эркинлаштирилиши ва экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқарувчилар учун қулай айирбошлаш курсининг сақлаб турилганлиги тайёр маҳсулотлар экспортини кенгайтириш, бунинг ҳисобига валюта тушумини кескин ошириш имконини бермоқда.

Айни пайтда олтин-валютамиз захираси шундай миқдорга етказилдики, унинг ҳажми алмашув курсини барқарор сақлаб туриш ва валютага бўлган талабни тўлиқ қондириш имкониятини туғдирмоқда. Одатда халқаро талабларга кўра, олтин-валюта захиралари мамлакатнинг 3 ойлик импортини қоплайдиган даражада бўлиши лозим. Ҳозирда мавжуд захираларимиз эса мамлакатимизнинг 6 ойдан ортиқ импорти ҳажмини қоплашга қодирдир.

Шу билан бирга, бозорларда, меҳмонхона, аэропорт, темир йўл вокзаллари ва аҳоли гавжум бўлган бошқа жойларда валюта айирбошлаш шохобчаларининг доимий фаолият кўрсатиши таъминланаётир. Бугунги кунда уларнинг сони 1500 тага етди. Улар кунига ўртача 12 мингдан зиёд кишига хизмат кўрсатмоқда.

— Банкдан ташқари нақд пул айланмасини қисқартириш юзасидан олиб борилаётган тадбирлар хусусида ҳам қисқача тўхталиб ўтсангиз...

— Банкдан ташқари нақд пул айланмаси сезиларли даражада эканлиги ҳозирги кунда долзарб муаммолардан бири ҳисобланади. Банклар томонидан корхоналар, ташкилотлар ва жисмоний шахсларнинг ҳисоб рақамларидаги мавжуд пул маблағлари қонунчиликда белгиланган тартибда, биринчи талабга биноан, нақд пул қилиб берилмоқда. Аммо уларнинг катта қисми ўз вақтида ва тўла ҳажмда банк кассаларига қайта топширилмаяпти. Бундай ҳолатнинг давом этиши, ўз навбатида, банк тизимининг самарали фаолият кўрсатишига, пул муомаласини оқилона ташкил этишга тўсқинлик қилади, ҳатто у инфляция жараёнларининг ўсишига олиб келиши мумкин.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, банкдан ташқаридаги нақд пул маблағларининг асосий қисми оддий халқ қўлида эмас, балки тадбиркор номи билан ниқобланган бир талай «сохта ишбилармонлар» қўлида қолиб кетмоқда. Улар қонунни бузган ҳолда, яъни савдо лицензиясига эга бўлмай туриб, касса аппарати ўрнатилмаган шохобчаларда маҳсулотларини сотмоқдалар. Аҳоли томонидан билиб-билмасдан бундай сохта тадбиркорлардан акциз маркасига эга бўлмаган, сифати кафолатланмаган, ноқонуний равишда ишлаб чиқарилган ёки келиб чиқиши номаълум товарларни харид қилиши ҳамда кўпгина ҳолларда харид чекини талаб қилмаслиги эса муаммони янада жиддийлаштирмоқда.

Ҳолбуки, ривожланган мамлакатларда, жумладан, япон халқининг шундай хусусияти борки, улар чет эл буюмидан кўра ўз юртида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотиб олишни афзал кўради. Чунки бу давлатда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар нархи қиммат бўлсада, японлар айни шу маҳсулотни сотиб олиш билан мамлакат ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга, ўз навбатида, тадбиркорлик, яратувчилик ҳаракатининг тараққий этишига ўз ҳиссасини қўшишни шараф деб билади.

Юқоридаги фикримизни давом этириб,яна бир муҳим масалага тўхталиб ўтсак. Сўнгги йилларда кўпгина шаҳар ва туманларимизда хусусий транспорт билан аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаси тобора ривожланиб бораётганлигини кузатиш мумкин. Бу, албатта, қувонарли ҳол. Улар йўловчиларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилишмоқда. Лекин кўпчилик ҳолларда бундай тадбиркорлар давлат рўйхатидан ўтмасдан туриб, шахсий автомашиналарда киракашлик билан шуғулланмоқда. Бунинг оқибатида улар томонидан олинаётган мўмайгина даромад солиққа тортилмаяпти, банк кассаларига кирим қилинмаяпти. Ноқонуний равишда хизмат кўрсатувчи хусусий транспорт хизматининг кенгайиши эса банкларга нақд пул тушумини камайтириш билан бирга автотранспорт корхоналари фаолиятига ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда.

Энг ёмони, бундай салбий ҳолатлар савдо ва хизмат кўрсатиш соҳасида пул тушумларининг банк кассасига тушмаслигига ва иқтисодиётда назорат қилиниши қийин бўлган пул оқимларининг кенгайишига сабаб бўлмоқда. Натижада банклар томонидан иш ҳақи, нафақа, стипендия, ёрдам пули каби ижтимоий аҳамиятга молик тўловларнинг ўз вақтида амалга оширилиши қийинлашмоқда.

COSCOM

EN ISO 9001
Сертификат
75 100 70020

Ҳурматли юртдошлар ва Ўзбекистон меҳмонлари!
«COSCOM» сизларни **Мустақиллик байрами** билан қизғин табриклаб, барчангизга фаровонлик, ишларингизда муваффақиятлар тилайди.

16.08.2004 дан 30.09.2004 гача
«COSCOM» сизларга тақдим этади:

Барча тариф режаларига
ҲАҚИҚАТАН ҲАМ БЕПУЛ УЛАНИШ,
шунингдек, 20 дақиқа бепул эфир вақти.

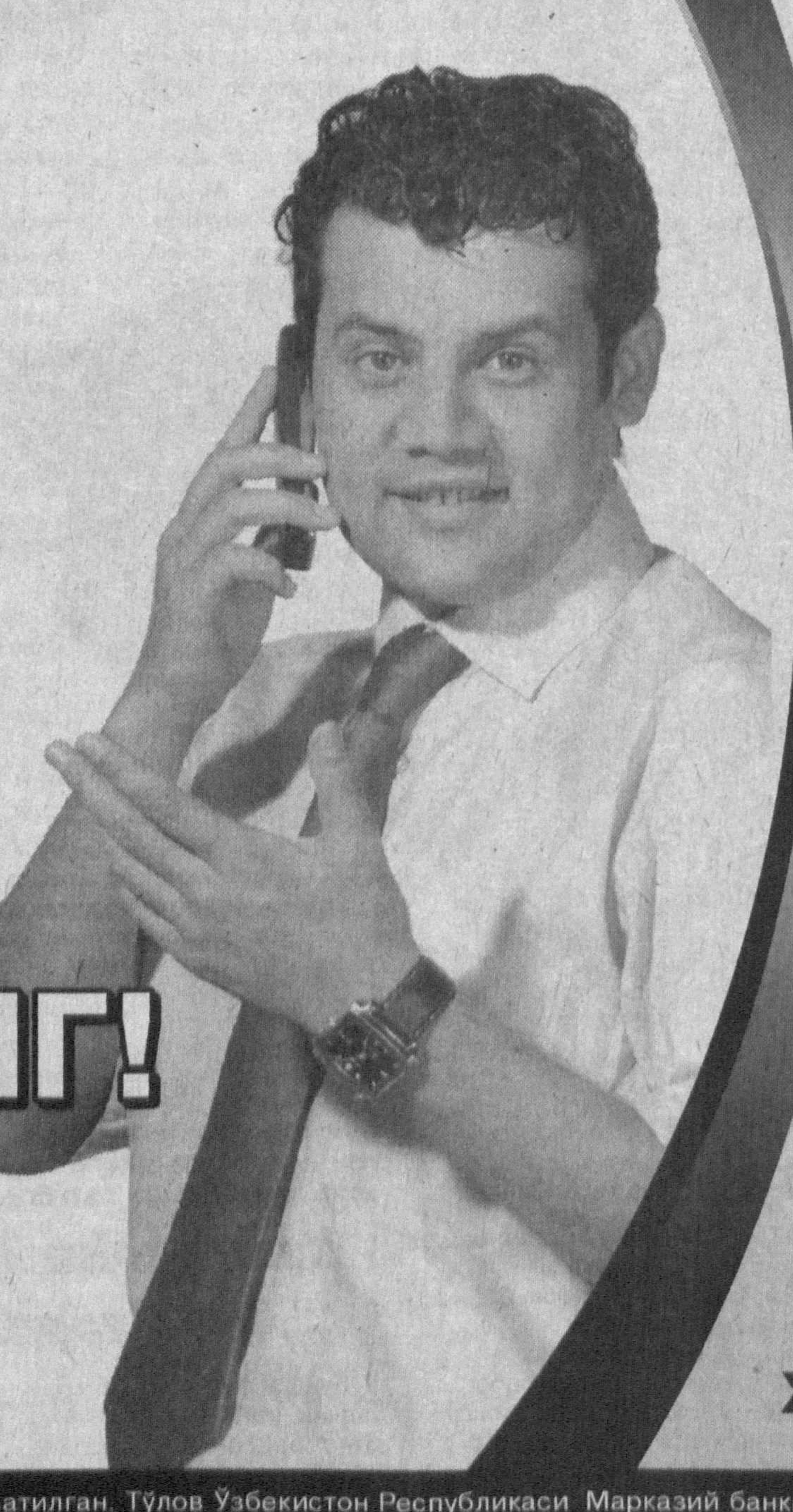

СИФАТИГА БАҲО БЕРИНГ!

NEW

Тариф режалари:

«FORUM»

Ўзбекистоннинг барча уяли алоқа операторлари абонентларига чиқиш қўнғироқларининг бир дақиқаси —

$0.05

«COSCOM» тармоғи ичидаги кириш мобил қўнғироқлари — БЕПУЛ.

«COSCOM-LUX»
энди бор-йўғи —
$65

ҲАҚИҚАТАН ҲАМ СИФАТЛИ ТАРМОҚ

Нархлар қўшимча қиймат солиғисиз кўрсатилган. Тўлов Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилаган кундаги курс бўйича амалга оширилади.

WWW.COSCOM.UZ
Телефонлар: 180-00-00, 181-00-00, 182 00-00.
Хизматлар лицензияланган.

ТИЗИМ

Кўриниб турибдики, ноқонуний равишда иқтисодий фаолият юритиш, накд пул шаклидаги савдо тушумининг аксарият қисмини банк кассаларига топширмаслик, солиқлар тўламаслик жамиятимиз учун кўплаб салбий оқибатларни келтириб чиқармоқда. Мазкур муаммонинг ечими эса бизга иқтисодиёт, шу жумладан, ижтимоий соҳанинг кўпгина йўналишларида ислоҳотларни янада жадал олиб бориш имконини беради. Чунончи, нақд пуллар банк тизимида айланадиган бўлса, мавжуд молиявий ресурслардан фойдаланиш самарадорлиги ошади, банклар иқтисодиётнинг реал секторини кредитлайди, янги иш ўринлари яратилади, қисқача айтганда, улар халқимиз фаровонлигини янада оширишга хизмат қилади.

— Жорий йилда республикамизда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, айниқса, катта эътибор қаратилмоқда. Банкларнинг бу соҳани, хусусан, деҳқон ва фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш борасида амалга ошираётган ишлари ҳам газетхонларни қизиқтиради...

— Банк тизимининг макроиқтисодиётни барқарорлаштиришда тутган ўрнини қишлоқ хўжалигини қўллаб-қувватлашга қаратилган тадбирларида ҳам кўришимиз мумкин.

Хабарингиз бор, 2003 йил 27 октябрда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2004-2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепцияси тўғрисида»ги Фармони, 2002 йил 7 ноябрда Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни маблағ билан таъминлаш механизмини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ва 2003 йил 30 октябрда «2004-2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепциясини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари қабул қилинган. Бу ҳужжатларга мувофиқ, Марказий банк қишлоқ хўжалигини, айниқса, фермерлар фаолиятини молиявий таъминлашни яхшилашга қаратилган чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқди. Унга кўра, 2003 йилда дастлаб республикамизнинг тўртта вилоятида, 2004 йилдан бошлаб эса қўшимча яна тўртта вилоятда фермер хўжаликларининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта хомашёси ва ғалла етиштириш харажатларини уларга хизмат кўрсатувчи тижорат банклари орқали тўғридан-тўғри имтиёзли кредитлаш механизмига ўтилди.

Бугунги кунгача давлат эҳтиёжлари учун пахта хомашёси етиштирувчи фермер хўжаликлари томонидан тижорат банкларига тақдим этилган 25 мингта кредит аризаси тўлиқ кўриб чиқилиб, уларга жами 50,6 млрд. сўмлик, давлат буюртмасига ғалла етиштирувчи фермер хўжаликларига эса жами 3,9 млрд. сўмлик имтиёзли кредитлар ажратилди.

Шунингдек, қишлоқ жойларда яшовчи аҳолига, кичик корхоналар, деҳқон ва фермер хўжаликларига банк хизматларини кўрсатишда қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида очилган мини банклар сони ўтган 6 ой ичида 2003 йилнинг шу даврига нисбатан 324 тага кўпайиб, жами 1003 тани ташкил этди. Шу жумладан, фермер хўжаликларини ривожлантириш концепциясига асосан тугатилган қишлоқ хўжалик корхоналари ҳудудида ташкил этилган фермер хўжаликларига хизмат кўрсатувчи мини банклар 183 тага етди.

— Сўнгги бир-икки ой ичида Ҳамдўстлик мамлакатларида, хусусан, Россия Федерациясидаги айрим банкларнинг лицензиялари қайтариб олиниши анча шов-шувга сабаб бўлди. Айтингчи, бизда бу борада аҳвол қандай? Банк назорати қай даражада самарали ташкил этилган?

— Энг аввало, Россия банк тизими фаолияти билан боғлиқ шов-шувларнинг қанчалик тўғрилигига баҳо беришдан сақланган ҳолда, халқимизга шуни ишонч билан айтишим керакки, республикамиз банк тизими бугунги кунда пухта асосга эга ва шунинг учун бизда бу каби шов-шувларга умуман ўрин йўқ.

Чунки, биринчидан, мамлакатимиздаги тижорат банклари барқарор ривожланмоқда. Уларнинг активлари ҳозирда мавжуд аҳоли омонатлари миқдоридан бир неча баравар кўп. Қолаверса, уларнинг молиявий фаолияти устидан республика Марказий банки томонидан қаттиқ назорат ўрнатилган. Иккинчидан, Ҳамдўстлик мамлакатлари ичида биринчилардан бўлиб Олий Мажлиснинг 2002 йил апрель ойидаги VIII сессиясида «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинган. Ушбу Қонунга мувофиқ, Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш жамғармаси ташкил этилиб, унга барча тижорат банклари аъзо бўлган. Бу эса республикамизда банклардаги аҳоли омонатлари мустаҳкам ҳимояланганини яққол исботлайди.

Тўғри, 13 йиллик тарихимизга назар ташласак, бизда ҳам амалдаги қонунчилик талабларини бажармаганлиги учун айрим банклардан банк амалиётларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензиялар қайтариб олинганига гувоҳ бўламиз. Лекин бунинг натижасида бирорта ҳам омонатчи зиён кўрмади.

Шуни таъкидлаш жоизки, бугунги кунда ҳам Марказий банк томонидан тижорат банклари фаолиятини оптималлаштиришга йўналтирилган меъёрлар кучайтирилмоқда. Тижорат банклари фаолиятини ўз вақтида, тўғри тартибга солиш мақсадида масофадан назорат қилиш ва инспекция текширувлари ўзаро мувофиқлаштирилган ҳолда Халқаро банк назорати бўйича Базель қўмитаси талаблари асосида амалга оширилмоқда.

Бунинг зарурияти шундаки, биринчидан, кучли банк назорати — бу давлатнинг банк-молиявий тизимининг барқарор фаолият кўрсатишига эришишнинг асосий омилларидан биридир. Чунки етарли даражада самарали бўлмаган банк назорати банк секторининг барқарорлигини таъминлай олмайди. Шу боис бутун иқтисодий инқирозларнинг олдини олишда кучли банк назорати муҳим аҳамият касб этади. Иккинчидан, ҳар бир давлат секторидаги назорат механизмининг заифлиги халқаро ҳамкорларнинг ушбу мамлакат банк тизимига нисбатан ишончсизлик билдиришига олиб келади. Халқаро андозаларга тўлиқ жавоб берадиган самарали банк назорати тизими эса чет эл капиталини жалб қилиш ва халқ хўжалигининг жаҳон иқтисодиётига интеграциялашувида муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Аҳолининг банк тизимига бўлган ишончини янада ошириш, тижорат банкларининг ресурс базасини кенгайтириш орқали уларнинг иқтисодиётнинг реал тармоғини кредитлаш имкониятларини кенгайтириш мақсадида Марказий банк жисмоний ва юридик шахсларнинг бўш маблағларини ҳамда хорижий сармоядорлар маблағларини банк оборотига қўшимча равишда жалб қилиш ва уларни инвестиция жараёнларига йўналтиришни тижорат банклари олдига бош вазифа қилиб қўйганининг сабаби шунда.

Ушбу вазифаларнинг тижорат банклари томонидан қанчалик муваффақиятли уддаланиши уларга яратиб бериладиган шарт-шароитга боғлиқ, албатта. Шуни эътиборга олган ҳолда, банкларнинг бу борадаги фаолиятини Ҳамдўстлик мамлакатларида ҳали қўлланилмаган ноанъанавий йўллар билан рағбатлантириш чоралари кўрилмоқда. Хусусан, банкларга уларнинг даромад солиғи базасини жисмоний шахслар муддатли омонатларининг ўсиши миқдоригача камайтириш ва бунинг натижасида солиқдан озод бўладиган маблағларни омонатлар бўйича тўланадиган фоиз ставкаларини оширишга йўналтириш имконияти яратиб берилди.

Қисқаси, Мустақиллик йилларида мамлакатимиз раҳбариятининг бевосита кўмаги остида банк тизимида амалга оширилган ишлар, эришилган натижалар шунчалик кенг кўламлики, уларнинг ҳаммасини бир суҳбатда қамраб олишнинг иложи йўқ. Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, республика банк тизими мамлакатимизни ҳар томонлама тараққий эттириш, халқ фаровонлигини ошириш мақсадида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларни муваффақиятли давом эттириш ишига бундан буён ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаверади.

— Суҳбатингиз учун ташаккур!

Икром ЎТБОСАРОВ суҳбатлашди.

AVIALEASING авиакомпанияси

кўп миллатли Ўзбекистон халқини улуғ айём — мамлакат

Мустақиллигининг 13 йиллиги

билан чин юракдан табриклайди.

Барчага эзгулик, бахт, фаровонлик, мамлакат ҳаётининг барча соҳаларидаги яратувчанлик меҳнатларида юксак муваффақиятлар тилаймиз.

AVIALEASING Aviation Company
Sergeli Airport, 700154 Tashkent, Uzbekistan
Tel: +998 (71) 1204950; Fax. : +998 (71) 1204951
E-mail: president@avialeasing.co.uz

FIATA TIACA

9594Б/1803

Liebert HIROSS

ЖАҲОНДАГИ ЕТАКЧИ КОРХОНАЛАР УЗЛУКСИЗ ЭЛЕКТР ТАЪМИНОТИ САНОАТ ЖИҲОЗЛАРИ ЕТКАЗИБ БЕРУВЧИ

EMERSON. Network Power

Emerson корпорацияси (штаб-квартираси — Сент-Луис, АҚШ, NYSE, EMR) буюртмачиларга қуйидаги саккиз йўналиш бўйича янги технологияларни: Network Power, Appliance Solutions, Climate Technologies, Industrial Automation, Motor Technologies, Storage Solutions, Process Management, Professional Tools,— етказиб бериш бўйича жаҳонда етакчи ҳисобланади.
www.gotoemerson.com

Emerson Network Power йўналиши электроника, информацион технологиялар ва телекоммуникация соҳаларида бизнес билан шуғулланади. Emerson Network Power гуруҳи жаҳон бозорида телекоммуникация ва информацион технологиялар учун электр таъминоти жиҳозларини ишлаб чиқариш ва сотиш бўйича етакчи ўринларда туради. Биз мазкур бозорда бир асрдан ортиқ тажрибага эга бўлиб, сизларга ўзгарувчан ва ўзгармас токларни узлуксиз етказиб бериш тизимлари, ҳавони ажойиб мусаффолаш тизимлари ҳамда масофадан назорат қилиш ва бошқариш тизимлари соҳалари масалалари бўйича ўз хизматимизни таклиф этамиз. Бундан ташқари, биз жаҳон информацион технологиялари ва телекоммуникация бозорлари учун энергетик масалаларни комплекс равишда ҳал қилиш ва сервис хизматини кўрсатишни таклиф этамиз. Emerson Network Power гуруҳига кирувчи компаниялар офислари дунёнинг беш қитъасидаги 100 дан ортиқ мамлакатларда фаолият юритмоқда. Emerson Network Power таркибига қуйидаги машҳур компаниялар ҳам киради: ASCO power Technologies, Astes Power, Emerson EnergySystems и Liebert-Hiross.
www.emersonnetworkpower.com

ЎЗГАРУВЧАН ЭЛЕКТР ТОКИНИ УЗЛУКСИЗ ЕТКАЗИБ БЕРИШ МАНБАЛАРИ ва ҲАВОНИ АЖОЙИБ МУСАФФОЛАШ ТИЗИМЛАРИ (ИБП)
Liebert-Hiross (Италия)

Liebert HIROSS

*Узлуксиз электр таъминоти етказиб бериш манбалари (ИБП)
*Электр таъминотини яхлит ҳимоя қилиш мосламалари
«Тоза электр таъминоти» мосламалари
*Электр таъминотини тақсимлаш тизимлари ва таъминотни мусаффолаш тизимлари
*Ҳавони ажойиб мусаффолаш тизимлари
*Ҳавони мусаффолаш тизимлари учун яккаблокли сувни совутадиган машиналар (чиллерлар)

ЎЗГАРМАС ТОКНИ УЗЛУКСИЗ ЕТКАЗИБ БЕРИШ МАНБАЛАРИ (ЭПУ)
Emerson Energy Systems (Швеция)

Emerson Energy Systems

*Ўзгармас токни узлуксиз етказиб бериш манбалари
*Аккумулятор батареялари
*Тўғрилагичлар
*Инветорлар
*Контейнерлар ва шкафлар тўплами
*Жиҳозларни масофадан мониторинг қилиш тизимлари

РЕЗЕРВНИ ИШГА ТУШИРИШ АВТОМАТЛАРИ (АВР)
ASCO (АҚШ)

ASCO

*Резерв электр таъминотини ишга туширадиган, электр токининг йўналишини ўзгартирувчи автоматик асбоблар
*Бир неча электр таъминоти манбаларини бир бирига мослаш (синхронизация) ва назорат қилиш тизимлари
*Импульс ўзгарувчанликни етказиб берувчи (тармоқ фильтрлари)
*Электр таъминоти контакторлари чизмаси ва ёритиш тизимлари тармоқларга бўлиниши, ёритишни бошқариш тизимлари
*Коммутация аппаратларини масофадан назорат қилиш ва бошқариш тизимлари

Товар-сертификатланган

Liebert HIROSS

Vinlad Ҳаётимизни осойишта қиламиз!

EMERSON. Network Power

ЭЛЕКТРНИ УЗЛУКСИЗ ТАЪМИНЛАБ БЕРИШ МАНБАЛАРИ

Етакчи Америка компаниясидан 450 ВА дан 800 кВА гача бўлган

UPS

Манзил: Тошкент ш., Кушбеги к., 18-уй. Тел.: (998 712) 50-99-13, 50-46-13. Тел./факс: (998 71) 120-66-01.
e-mail: vinlad@sarkor,uz; vinlad@vinlad.com www.vinlad.com

«Ҳожатбарор» терговчи

«Каромати» туфайли одамларнинг ити қўйига, нони туяга айланаётгани хусусида

Биласиз, эл оғзига элак тутиб бўлмайди. Шунданми, бу миш-миш ҳам бир зумда тарқалиб кетди:

— Эшитдингизми, фалон терговчининг сейфидан «музлатилган» «дело»лар топилганмиш. Ҳатто баъзилари рўйхатда ҳам йўқ эмиш!

Бу гапни эшитган борки, сергак тортди. Кимдир жимгина бош чайқаса, кимдир пичинг аралаш сўз қотди:

— Коса тагида нимкоса бўлмаса, терговчиси тушмагур шунча жиноий ишни беркитиб қўярмиди?

Бошқа биров афсусланиб, бош чайқади:

— Қанча-қанча оилалар бу «музлатилган» ишлар туфайли ноҳақ азият чеккандир...

Хуллас, ҳар ким эшитганига қўшиб-чатаверди. Гап-сўз кўпайганидан-кўпайди. Бу орада тегишли идоралар эса асл ҳолатни аниқламоқда эдилар...

Кўча-кўйда адашиб қолган кишининг кўзига милиционер чироқдай кўринади. Ёки безорилардан калтак еяётган одам «форма»ли ходимни кўрса, паноҳ сўраб, ўша томон ошиқади. Сабаби — милиция ходимларига суянамиз, ишонамиз.

Ана шундай ишонувчан кишилардан бири уйига ўғирликка тушган кимсалардан бировини ушлаб, Янгийўл тумани ички ишлар бўлими катта терговчиси Исматилла Қосимов ҳузурига борди.

— Манови муттаҳам шериклари билан уйимни ўмаришга аҳд қилган экан. Ўттиз минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини олиб кетишаётганида сезиб қолдим. Афсуски, шериклари қочиб кетди. Уларнинг кимлигини мана бу баттол айтар, — деди асабийлашиб.

Терговчи «Дўстлик» ширкат хўжалигида яшовчи Нигматилла Аширалиевнинг бу гапини эшита туриб жабрдийда ёнида бўйин эгиб турган ўғрига кўз қирини ташлаган бўлди:

— Ваҳима қилманг. Айби борми, жазосини олади, — деди қатъий қилиб.

Майорнинг гапидан кўнгли тўлган жабрдийда уйига шошилди. Йўл-йўлакай ўйга толди: «Яхшиямки, бу зараркунандалар жазоланадиган бўлди. Йўқса, яна қанчадан-қанча одамни қон қақшатишарди».

Аммо, унинг хаёлида ушбу фикрлар чарх ураётган лаҳзаларда ўғри аллақачон жуфтакни ростлаган эди. «Бағрикенг» терговчи жиноят иши қўзғатмасдан уни қўйиб юборганди.

Бу ҳангомани эшитганлар ҳангуманг бўлиб қолишди. Айримлар ҳайрат аралаш ёқа ушлашди. Терговчининг «бағрикенг»лигига қарсак чалганлар ҳам, унинг «одамшаванда»лигини алқаганлар ҳам бўлди. Ҳолбуки, терговчидан рўшнолик кўрганлар бариси айбдорлар — гумондорлар эди.

Масалан, Гулбаҳор қўрғонида яшовчи Абдурасул Ибодуллаев тумандаги тажриба-механика заводи олдида маст ҳолда юрган Сарвар Мирзоидовга дуч келиб қолади. Кайфи тароқ Сарвар арзимас нарсадан жанжал чиқаради. Пировардида Абдурасулни уриб, унга тан жароҳати етказади. Буни судга оид тиббий экспертиза хулосаси ҳам тасдиқлайди. Ана шундай пайтда терговчи Қосимов ғалати йўл тутади. Айбдорга меҳр кўрсатгиси келади.

Таажжуб, нечун жабрдийдага эмас? Шу тариқа ушбу жаноб ўз хизмат вазифасига кўра бажарилиши шарт бўлган ишни адо этмайди. Ўз таъбири билан айтганда, «унутади». «Эсидан чиққани» боис иш материалларини тегишли тартибда рўйхатдан ўтказмайди.

Хўш, терговчи нега бундай қилди? Унинг паришонхотирлиги замирида аслида нима бор эди? Буниси бизга қоронғу. Бироқ аниғи шуки, у жиноят ишини ҳисоботдан атайлаб яширганди.

Терговчининг бу янглиғ қилиқларидан бир томон зор қақшаса, иккинчи томон «меҳр» кўраверади. Ҳатто «Чиноз-Тошкент» йўлининг 827-километрида ўз машинасида фалокат содир этиб, йўловчи Ҳайдаровнинг ҳаётидан бемаврид кўз юмушига сабабчи бўлган ҳайдовчи Аҳмедов ҳам шундай мурувватга мушарраф бўлди. Тезкор хабардан сўнг воқеа жойига чиққан терговчи Қосимов тегишли процессуал ҳужжатларни расмийлаштиради-ю, лекин негадир автоҳалокат юзасидан жиноят иши қўзғатишни «эсидан чиқаради». Тўпланган ҳужжатларни ими-жимида бир четга суриб қўяди.

Бир оила боқувчисидан айрилиб, зор қақшаб ётса-ю, терговчи ниманингдир эвазига бошқаларнинг ноғорасига ўйнаса...

Энг қизиғи, инсон ҳуқуқини бузиш ва қонунни менсимасликнинг хўп ҳадисини олган терговчи ёлғизмас, унинг шериги ҳам бор эди. Биласизми, у ким? Янгийўл тумани ИИБ тергов бўлинмаси бошлиғи Қобул Ҳаитметов эди.

Тили бир ҳамтовоқлар қатор жиноятларни ёпишни давом эттиравеpишади. Хусусан, фуқаро Г. Холикулованн номаълум ҳайдовчи уриб юборгани ҳолда жиноятни фош этиш чоралари кўрилмайди. Фуқаро Р. Турсунбоевга нисбатан Пирмуҳаммад Орипбоев ўз машинасида транспорт ҳодисасини содир этган бўлса-да, бу ҳолат бўйича бирон-бир тўхтамга келинмай, ёпди-ёпди қилиб юборилади.

Ёки бошқа далил: Фуқаро Раҳматулло Исоқовнинг ҳовлисидан зотдор ити ўғирланиб кетилади. Бу ҳақдаги ҳужжатлар терговчи Қосимовга келиб тушади. Лекин кутилмаганда йўқолган ит терговчининг «каромати» билан қўйга айлантирилади. Раҳматулло итим йўқолди, десаям Қосимов итинг эмас, қўйинг йўқолган, дея оёқ тираб туриб олади. Бу хурмача қилиғига на кулишни, на куйинишни биласан, киши. Наҳот одамни масхаралаш шунчалар бўлса?!

Қосимовнинг кўзбўямачилик қилганига яраша кошки йўқолган «қўй» топилган, лоақал уни қидириш чоралари кўрилган бўлса. Раҳматулло «Ҳа энди, терговчи бебаҳо одам экан, итимни қўйга айлантириб берди-я» дея хурсанд бўлиб юрармиди? Афсуски, яна эски усул қўлланди: «Ўрага туя тушди — гулдур гуп».

Бу гапларни «Жинипи» русумли телевизорини ўғирлатган Бахтигул Рустамова эшитса, хўрланган ёлғиз ўзим эмас эканман-ку, дея кўнгли таскин топарди. Чунки у ҳам терговчининг «бағрикенглиги»дан куйганлардан. Ҳам мулки, ҳам вақтини бой берганлардан.

Сохтакорлик, фуқаролар ва давлатнинг манфаатига жиддий зиён етказиш, фуқароларнинг Конституциявий ҳуқуқлари-ю мурожаатларига беписандлик қилиш билан қараш бора-бора терговчи Қосимовнинг фаолиятида одатий ҳолга айланди. У ўзи кашф этган иш услуби ҳали кўп вақт яшайди, дея чучварани хом санаганини қуйидаги воқеадан сўнг англаган бўлса ажаб эмас.

Ўтган йилнинг февраль ойи эди. Вячеслав Захарченконинг «Москвич»и номаълум кишилар томонидан олиб қочиб кетилади. Ўша куниёқ бу ҳолат бўйича қўзғотилган жиноят ишига Ботир Казаков гумондор тариқасида жалб қилинади. Бу ишни охирига етказиш яна терговчи Қосимовга топширилади. У орадан ҳеч қанча вақт ўтмай гумондорнинг қайин укасини ҳузурига чорлайди. Шундан кейин ошкора олди-берди «савдоси» бошланади.

— 500 000 сўм берсаларинг ёрдам қиламан ва судгача очиқда қолдираман! — дейди қонунбузарликнинг пирига айланган терговчи.

— Бу кўп-ку. Озгина арзонлаштиринг, дея ялинади гумондорнинг қайин укаси.

Хуллас, «тадбиркорлар» суришасуриша 400 минг сўмга келишадилар.

У ўз хизмат хонасида 250 минг сўм пулни пора сифатида олаётганида Янгийўл шаҳар миллий хавфсизлик хизмати ходимлари томонидан қўлга олинди. Худди шу маҳалда Қосимовнинг ҳамтовоғи — туман тергов бўлинмаси бошлиғи Қобул Ҳаитметов жавобгарликдан қўрқиб, қаёққадир қочиб кетарди...

Бироқ халқимизда «Бузоқнинг югургани — сомонхонагача» деган гап бор. У вақти-соати келиб шериги қатори қонун олдида жавоб бериши муқаррар.

Қурбон ЭШМАТОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

«ҚИЗИЛҚУМЦЕМЕНТ»

ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ

барча ватандошларни энг улуғ ва энг азиз байрам —

Мустақиллик куни

билан чин дилдан муборакбод этади!

Озод Ватанимиз 13 йил мобайнида катта тарихий йўлни босиб ўтди. Биз ана шу давр ичида улуғ синовлардан ўтиш баробарида ўзлигимизни англадик, миллий ғурур ва ифтихоримиз тикланди. Бу эса янгиланишлар йўлида қўлга киритаётган ютуқларимизда, иқтисодий ва маънавий юксалишларимизда ўз аксини топмоқда. Шубҳа йўқки, эртамиз бугунгидан-да саодатли бўлади.

Азиз юртдошлар!

Барчангизни улуғ айём билан кутлар эканмиз, ҳаммангизга тинчлик-тотувлик, оилавий бахт тилаймиз. Севинч ва шодлик ҳамиша ҳамроҳингиз бўлсин. Бепоён юртимиз узра Озодлик ва Эрк қуёши мангу нур сочаверсин. Муқаддас юртимизнинг шон-шухрати янада зиёда бўлсин. Унинг ёруғ келажак сари дадил бораётган карвонига ва Сарбонига кўз тегмасин. Огоҳлик ва ҳушёрлик ҳисси ҳеч биримизни тарк этмасин.

Истиқлолимиз абадий бўлсин!

Халқимизни ғаразли кўзлардан
ва ёмон ниятлилардан
Оллоҳнинг ўзи асрасин.

OQ YOL

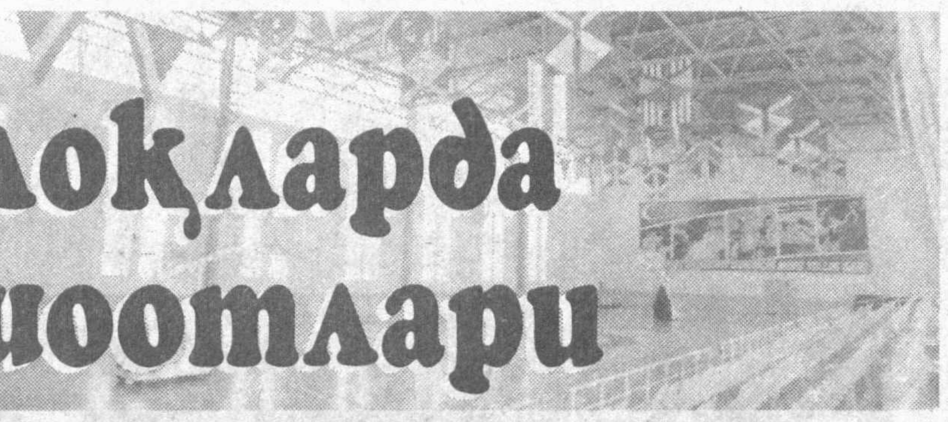

Олис қишлоқларда спорт иншоотлари

ёш авлоднинг камолига, соғлом ривожланишига хизмат қилаяпти

Ўқув йили тугалланиши арафасида Фарғона шаҳридаги мактаблардан бирида қизиқ воқеанинг устидан чиқдик. Ўқувчилар бир автобусга жам бўлиб, «Умид ниҳоллари» ўйинларининг вилоят босқичида иштирок этиш учун олис Бешариқ туманидаги Узун қишлоғига жўнаб кетишаётган экан. Буни эшитиб, очиғи, ажабландик. Чунки, бундан атиги бир-икки йил аввал вилоятнинг 15 дан зиёд қишлоқ туманларидаги ўқувчилар ҳар қандай босқичдаги спорт мусобақаларини ўтказиш учун вилоят марказига ёки Марғилон, Қўқон шаҳарларида жойлашган спорт иншоотларига келишарди. Бугун эса...

Вилоятнинг Тожикистон Республикаси сарҳадларига туташиб кетган Узун қишлоғидаги 1-спорт мажмуига бугунги кунда, ҳақиқатан ҳам, ҳатто ривожланган мамлакатлардаги болалар ҳам ҳавас билан қараши табиий.

Бу гўзал спорт мажмуида мингдан зиёд қишлоқ ёшлари спортнинг 9 тури бўйича ўз маҳоратларини оширишяпти. Аниқроғи, 15 нафар юқори малакали мураббий уларга футбол, волейбол, баскетбол, каратэ, қўл тўпи, миллий кураш сингари спорт турлари сирларини ўргатишяпти. Шуниси эътиборга сазоворки, машғулотда иштирок этаётганларнинг учдан бир қисмини қишлоқ қизлари ташкил этмоқда.

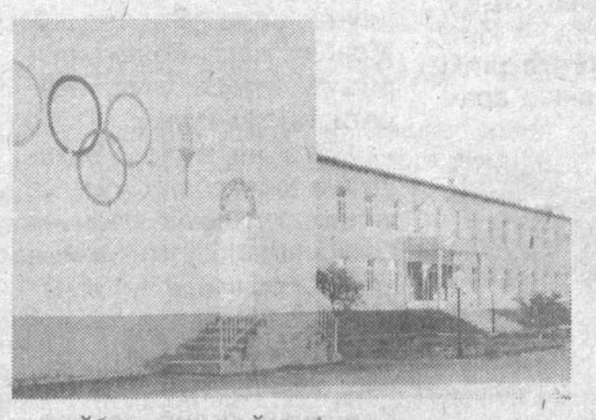

Бешариқликлар янги ўқув йилида бу замонавий мажмуада қўшни мамлакатлар ўқувчилари билан ҳам халқаро мусобақалар ўтказишни дилларига тугиб қўйишган. Ахир, кўпчилик ҳавас билан қараётган бу масканни бунёд этишга давлатнинг 170 млн. сўмга яқин маблағи сарфланди. Қурилиш ишларини эса «Қўқонагроқурилиш» акционерлик жамиятининг 90-хўжалик ҳисобидаги корхонаси бунёдкорлари қойилмақом этиб бажардилар.

Олой тоғи тизмалари ўртасида жойлашган Сўх тумани меҳнаткашлари ҳам Юртбошимизнинг болалар спорт мажмуаларини энг олис қишлоқларда бунёд этиш тўғрисидаги кўрсатмаларини биринчи бўлиб илғаб олишди. Собиқ жайдари ўйингоҳ ёнида 5-русумдаги ёпиқ спорт залига эга бўлган, сўхликлар тили билан айтганда, «маҳобатли кошона» бунёд этилди. Уни тиклашга 140 млн. сўмга яқин маблағ сарфланди. Шуниси қувончлики, иншоот ёнида мини футбол, стол тенниси, волейбол майдончалари ҳам қуриб битказилди. Ҳозирги кунда тоғ қўйнидаги бу сўлим масканда спортнинг 5 тури бўйича 11 та секцияда 4 мингдан зиёд болалар шуғулланаяпти.

— Менинг отам ўз фарзандларини азалдан бақувват, соғлом бўлиб ўсишларини орзу қилиб келганлар, — дейди Хоразмда ўтказилган «Умид ниҳоллари» мусобақаларида 2-ўрин соҳиби бўлган сўхлик Ҳасанжон Зарипов. — Яқин вақтларгача стол тенниси билан уй шароитида шуғулланар эдим. Янги спорт мажмуасида эса тажрибали мутахассислар ёрдамида маҳоратимизни янада ошираяпман.

Хайрли ишнинг овозаси кенг тарқалади, дейишади. Орадан кўп ўтмай, туманнинг Равон ва Мулғон қишлоқларида ҳам ҳашар йўли билан 2 та спорт мажмуаси қуриб битказилди.

Фарғона туманидаги олис Шоҳимардон қишлоғида 6 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг ярмидан кўпроғи ўсмирлардир. Бу ерда 1-русумли спорт иншооти бунёд этилаётганлигини эшитган аҳоли ҳашарга кўчиб чиқди. Натижада ўтган йилнинг адоғида унга тамал тоши қўйилган бўлса, шу йил ёзнинг ўрталарига келиб, мажмуадаги ишлар асосан тугалланди. «Фарғонақурилиш» масъулияти чекланган жамиятининг 1-хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармаси бунёдкорлари эса масканни тезроқ фойдаланишга топшириш учун кечаю кундуз меҳнат қилдилар.

Айни кунларда 150 млн. сўмлик маблағ сарфланган тоғ қўйнидаги спорт мажмуининг 23 та спорт секциясида 1000 га яқин шоҳимардонлик болалар нафақат соғлиқларини тикламоқдалар, балки тоғ шароитида спорт маҳоратларини мунтазам оширишяпти. Уларга 8 нафар мураббий устозлик қилмоқда.

Мустақиллигимизнинг 13 йиллиги арафасида эса вилоятнинг яна бир чекка қишлоғи — марказий Фарғона ерларига туташиб кетган «Ғишмон» маҳалласида ҳам 140 млн. сўм маблағ ҳисобига 5-русумдаги ёпиқ спорт зали, мини футбол, волейбол, стол тенниси майдончаларига эга бўлган мажмуа фойдаланишга топширилди.

— Шу йилнинг биринчи ярмида жами 8 та мукаммал спорт мажмуи аксарият қисми асосан вилоятнинг чегара ҳудудларида бунёд этилди, — дейди вилоят ҳокимининг ўринбосари Акрамжон Иноятов. — Биз бундай хайрли тадбирни яна давом эттирмоқчимиз. Тез орада Олтиариқ туманининг Оқбўйра, Ёзёвон туманининг Хонобод, шунингдек, Қува, Бағдод, Бешариқ туманларида қайта таъмирланаётган спорт иншоотлари ҳам қишлоқ ёшларининг энг севимли масканларига айланади. Бунинг нечоғлик аҳамиятга эга эканлигини қуйидаги мисоллардан ҳам билиш мумкин. Бугунги кунда вилоятда фаолият кўрсатаётган 5180 та спорт иншоотидаги 200 га яқин спорт секцияларида 15 минг нафардан ортиқ йигит-қизлар шуғулланмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси Фарғонада спорт янада ривожланишидан далолат беради.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЛУКОЙЛ
ОВЕРСИЗ ХОЛДИНГ ЛТД.

ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИ БАЙРАМИ БИЛАН!

“ЛУКОЙЛ Оверсиз” нефть-газ компанияси номидан Ўзбекистон Республикаси фуқароларини миллий байрам — Мустақиллик куни билан табриклайман!

Суверен ва мунтазам ривожланиб бораётган Ўзбекистон бутун Марказий Осиё минтақаси учун тинчлик ва барқарорлик гарови ҳисобланади. Мамлакат эришаётган ютуқлар республика раҳбариятининг доно сиёсати ва юксак профессионаллигидан дололат бериб турибди.

Ўзбекистон ва Россия яқин қўшни ва ҳамкордирлар. Ўзбекистон ҳамда Россиянинг нефть ва газчиларини яқин дўстлик, ҳамкорлик риштлари боғлаб туради. Бизнинг биргаликдаги фаолиятимиз икки дўст мамлакат ўртасидаги яхши қўшничилик ва ўзаро фойдали алоқаларнинг мустаҳкамланишига, шунингдек, Ўзбекистон ва Россиянинг иқтисодий ҳамкорлиги ривожланишига ҳисса қўшади. Биз ушбу муносабатларнинг ҳар томонлама ривож топиб боришига умид билдирамиз.

Ушбу байрам кунларида кўп миллатли Ўзбекистон халқига янги меҳнат ютуқлари, фаровонлик, тинчлик ва барака ёр бўлишини чин кўнгилдан тилаб қоламан!

«ЛУКОЙЛ Оверсиз» президенти
Андрей Кузяев

9859Н/1923

МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ

МАЗ

ўз маҳсулоти бўлган МАЗ русумли оғир юк автомобилларини, тиркагичларни, автобусларни, махсус техникаларни (автокранлар, автоэкскаваторлар...) ва уларнинг эҳтиёт қисмларини мижозларга етказиб бериш учун буюртмалар қабул қилади ва шартномалар тузади.

Барча автотехникалар учун кафолат берилади.

Товар сертификатланган.

Бунинг учун Минск шаҳрига боришингиз шарт эмас, фақат Тошкентдаги расмий вакилимиз — «O`zbekMAZservis» қўшма корхонасига мурожаат қилсангиз, бас.

Манзил: 700005, Тошкент шахри, Миробод тумани, «8 Март» кўчаси, 57-уй. Телефонлар: 191-64-06, 191-68-94.

9458Я/1548

Katris ФИРМАСИ

МАКТАБ, КОЛЛЕЖ ВА ТИББИЙ МУАССАСАЛАР УЧУН

МЕБЕЛЬ

ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ.

МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН

Тел.: 90-07-87, 92-03-95, 158-15-73.

ЖОЗИБАЛИ, ЮҚОРИ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ

EZTEK SOLUTIONS

КОМПЬЮТЕРЛАР

Intel Celeron 2.0Gh,
Intel 845GL 256 MB DDR/266MHz,
40GB Intel Extrime Graphics 2
52xCD/audio
Lan 10/100/Keybord/Scroll Mouse
345000сўм

AMD Athlon XP 2000+
NVIDIA nForce2 U400
256 MB Dual Channel/333MHz 40GB
64 Mb Geforce 4MX 440/128 Bit
54xCD/audio
Lan 10/100 Keybord Scroll Mouse
399000сўм

AMD Athlon XP 2500+
VIA KT 600A/SATA/RAID
256 MB DDR/400 MHz 40GB
64 Mb Geforce 4MX 440/128 Bit
54xCD/audio
Lan 10/100 Keybord Scroll Mouse
479000сўм

МОНИТОРЛАР

17" Flat Monitor
1600x1200
119000сўм

15" LCD Monitor
1024x768
349000сўм

17" LCD Monitor
1280x1024
459000сўм

НОУТБУКЛАР

НОУТБУКЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ НАРХИ

Intel Pentium 4, 2,4GH
Intel 845PE 512MB/400MHz 40GB
ATI Radeon 9600 126 MB/128 Bit
54xCD/audio Lan 10/100
Keybord Scroll Mouse
639000сўм

Пул ўтказиш баҳоси
Маҳсулот сертификатланган

Тел.: 175-90-75, 152-67-58, 152-67-59

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ 2004 ЙИЛ БИРИНЧИ ЯРИМ ЙИЛЛИГИ ЯКУНИ БЎЙИЧА РЕЙТИНГ БАҲОЛАРИ

(Ўзбекистон Республикаси тижорат банклари молиявий фаолиятини рейтинг баҳолашнинг янги услубиётига биноан тайёрланган)

"Ахбор-рейтинг" БРК Ўзбекистон Республикаси аҳолисини кириб келаётган миллий айём — Мустақиллик куни байрами билан қутлайди ва мамлакатимиз тижорат банклари молиявий фаолиятини 2004 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунлари бўйича рейтинг баҳоларини эълон қилади. Компаниянинг умумреспублика рейтингида мамлакатимизнинг 32 банкидан 29 таси иштирок этди. Шуни таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон Республикаси ТИФ Миллий банки компания рейтингида умумий шартлар асосида иштирок этишга қарор қилди. Келтирилган жадвалларда илк маротаба тижорат банкларининг рейтинг баҳолари ушбу банкнинг молиявий кўрсаткичларини ҳисобга олган ҳолда қайд этилган. Биз Миллий банк раҳбариятининг молиявий ойдинлик сари интилишини қўллаб-қувватлаймиз.

Ўтган муддат ичида барча тижорат банклари ўзларининг молиявий салоҳиятларини янада кучайтирдилар. "Молиявий кўламлик" кўрсаткичи бўйича банкларнинг ўртача бали 8,7%га ошди. Шунга ўхшаш ҳолатни "Ишончлилик" кўрсаткичи мисолида ҳам кузатиш мумкин (ўртача балл 13,7% га ўсди). Йирик банкларнинг асосий қисми ўзларининг рентабеллик кўрсаткичларини яхшиладилар. Айни чоғда ўрта ва кичик гуруҳдаги банкларнинг кўпчилигида бу кўрсаткич бирмунча пасайган. Йирик ва кичик банклар гуруҳига кирувчи банклар ўтган йилнинг биринчи чорагига нисбатан ўзларининг якуний рейтинг баҳоларини яхшиладилар.

Биринчи ярим йиллик якунларига кўра, мамлакатимизнинг «энг яхши банклари» деб «Ғаллабанк», «Ҳамкорбанк» ва «Davr-Bank» лар тан олинди. Яна ҳам тўлиқроқ тасаввур олиш учун илова қилинувчи жадвалларга мурожаат қилишингиз мумкин. Бу сафар биз тижорат банкларини уларнинг ташкилий-ҳуқуқий мавқеларига кўра гуруҳларга ажратдик. Фикримизча, шу тарзда банкларнинг нафақат гуруҳ ичидаги, балки ўзига ўхшаш банклар орасидаги ўрнини ҳам яққол кўриш мумкин.

Республикамиз тижорат банкларининг рейтинг натижалари, шунингдек, тижорат банклари ва суғурта ташкилотларининг рэнкинглари нафақат республика ва вилоятлар нашрларида, балки Россия (www.bankclub.ru), Қозоғистон, Қирғизистон ва Озарбойжон давлатларининг ихтисослашган нашрларида ҳам эълон қилиб борилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси тижорат банкларининг 2004 йилнинг биринчи ярим йиллиги натижалари бўйича рейтинг баҳолари

Банклар номи	Мутлақ рейтинги	Банклар номи	Мутлақ рейтинги	Банклар номи	Мутлақ рейтинги
1. Давлат банклари орасида		**2. Акциядорлик-тижорат банклари орасида**		**4. Хусусий банклар орасида**	
ТИФ Миллий банки	1	«Алоқабанк»	7	«DAVR-Bank»	1
«Асака» банки	2	«Авиабанк»	8	«Алп Жамол банк»	2
Халқ банки	3	«Туронбанк»	9	«Кредит-Стандарт» банки	3
«Замин» банки	4	«Трастбанк»	10	«Бизнесбанк»	4
2. Акциядорлик-тижорат банклари орасида		«Савдогарбанк»	11	«Ўктамбанк»	5
«Ғаллабанк»	1	«Ўзтадбиркорбанк»	12	«Универсалбанк»	6
«Ўзсаноатқурилишбанк»	2	**3. Халқаро (қўшма) банклар орасида**		«Равнақ-банк»	7
«Ҳамкорбанк»	3	«Ўзприватбанк»	1	«Капитал банк»	8
«Ўзуйжойжамғармабанк»	4	АБН АМРО Банк		«Парвинабанк»	9
«Пахта-банк»	5	МБ Ўзбекистон ҲЖ	2		
«Ипак Йўли» банки	6				

5. Умумий кўрсаткичлар бўйича гуруҳлар ичидаги етакчи банклар

Умумий кўрсаткичлар	Ранг	Йирик банклар	Ўрта банклар	Кичик банклар
Молиявий фаолият кўлами	1	ТИФ Миллий банки	«Ҳамкорбанк»	«Универсалбанк»
	2	«Асака» банки	«Савдогарбанк»	«Ўктамбанк»
	3	«Ўзсаноатқурилишбанк»	«Ўзтадбиркорбанк»	«DAVR-Bank»
	4		«Бизнесбанк»	
	5		«Ипак йўли» банки	
Тижорат банкининг ишончлилиги	1	АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон ҲЖ	«Кредит-Стандарт» банки	
	2	Халқ банки	«Ўзприватбанк»	«DAVR-Bank»
	3	«Ғаллабанк»	«Авиабанк»	«Универсалбанк»
	4		«Трастбанк»	«Ўктамбанк»
	5		«Бизнесбанк»	
Рентабеллик	1	«Ғаллабанк»	«Алп Жамол банк»	«DAVR-Bank»
	2	«Ўзуйжойжамғармабанк»	«Ҳамкорбанк»	«Универсалбанк»
	3	«Пахта-банк»	«Ипак йўли» банки	«Ўктамбанк»
	4		«Бизнесбанк»	
	5		«Кредит-Стандарт» банки	

Қўшимча маълумот

Банк фаолиятининг натижаларини акс эттирувчи кўплаб молиявий коэффициентлар «Ахбор-рейтинг» компанияси услубиёти бўйича қуйидаги умумий кўрсаткичларда келтирилган.

- **Молиявий фаолият кўлами** — банкнинг активлари ва ўртача ойлик даромади билан аниқланади ва унинг молиявий вазни ёки йириклигини акс эттиради;
- **Тижорат банкининг ишончлилиги** — тижорат банкининг активлар сифати, капитал етарлилиги ва ликвидлик кўрсаткичларини ўзида мужассам этган кўрсаткич;
- **Рентабеллик** — банкнинг шахсий ва жалб этилган пул маблағларини кўпайтира олиш қобилияти.

«Ғалла-Алтег» ва «Тошкент шаҳар дон қабул қилиш корхонаси»

АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТЛАРИ

2004 йил 27 август куни соат 15.00да акциядорларининг умумий йиғилиши ўтказилишини маълум қиладилар.
Йиғилиш ўтказиш жойи:Тошкент ш., Элбек к.,37 уй.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 6 августдаги 376-сонли қарори асосида:

1.1. «Ғалла-Алтег» акциядорлик жамияти Низом жамғармаси ҳажмини тасдиқлаш

1.2. «Ғалла-Алтег» акциядорлик жамияти Низомига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

1.3. Бирлаштириш шартномаси ва топшириш актини тасдиқлаш тўғрисида.

1.4. «Ғалла-Алтег» АЖ акциялари эмиссия проспектини тасдиқлаш,«Тошкент шаҳар дон қабул қилиш корхонаси» АЖ акцияларини конвертация қилиш ва акциялари чиқарилишини бекор қилиш тўғрисида.

Маълумот учун телефонлар: 68-36-49,67-99-38.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ

Тараддуд

Тўйга не етсин. Тўйлар фасли яқинлашаяпти. Ўғил уйлаб, қиз чиқармоқчи бўлган хонадонлар оқланиб-кўкланиб, орастаю оройишланиб бўлинди. Ҳовли саҳни ҳам кўркамгина, саранжом-сариштагина бўлди-қолди. Ҳатто дарахтларга ҳам ҳусн инди — ортиқча шох-бутоқлари кесилгач, кўкка бўй чўзаётгани сезилди. Остонадан ҳатлаб кўчага чиқинг. Дарвозалар мойланиб, деворлар оқланган. Ишкомдаги ток новдалари, баргларининг ҳам биронта ортиқчаси йўқдек, ҳаммаси териб қўйилганга ўхшайди. Чор-атроф ҳам текисланди.

Гулларга бурканган Урганч шаҳрида ҳам байрам тараддуди.

ЮРТИМ БЕЗАНМОҚДА ҚУТЛУҒ ТЎЙИГА

Тўйга не етсин. Бу-ку хонадон, маҳалла-кўйда бўладиган тўйолди тараддуди. Бу кун, азиз ватандош, ўлкамиз, юртимиз, мамлакатимизда ҳам тўйолди тайёргарлиги қизғин. Одатда юртимиз ҳар йили ўз тўйига ўзгача оролланади, безанади. Дейлик, ўтган йили шаҳримиздаги ҳалқа йўли қурилиши муносабати билан А.Хўжаев номли кўчадан то Кўкча даҳаси, ундан "Ўриксор"гача бўлган йўллар кенгайтирилиб, текисланганди. Бугун бу равон йўлларда қатнаётган транспортнинг ҳар қандай тури гўё ўз манзили сари "учади".

Бу йилги тайёргарлик ўзгача. У анча аввалроқдан бошланди. Эътибор берганмисиз, шу йилнинг баҳоридан шаҳримизнинг деярли ҳамма туманларида йўл четлари, маъмурий биноларнинг атрофи, ҳар бир корхона, ташкилотларнинг ён-верига анвойи гуллар экила бошланди. Шоҳ кўчалар туташган саҳнларда моҳирона, дид билан сараланиб экилган турфа рангдаги, турли шаклдаги гуллардан ажойиб ёзувлар "униб чиқди" гўё. Уларга термулиб, гул ундирган, гул етиштирган гулчиларнинг асли ўзларининг қўли гул эканига тасанно айтгинг келади. Шаҳримизни гулга буркаётганларнинг тинимсиз меҳнати билан парваришланган бу гўзаллик неъматлари кунма-кун бўй кўрсатди, яшнади. Бу кун улар шаҳ-

Тошкент — Шарқ машъали

римиз чиройига чирой қўшаяпти. Дарахтларнинг бир текисда буталгани, поклик-оқлик билан бўялгани ҳам киши руҳиятига кўтаринкилик бағишлаши, шубҳасиз.

Таҳририятимизга қўнғироқ қилган Сирғали туманилик Ш.Аҳмедов "Шаҳримизда кейинги пайтда бўлган киши гулларга бурканган водийга келиб қолдимми", деб ўйлаши мумкин деган таърифни бергани шундан. Яқинда мамлакатимизда меҳмон бўлган Хитой Халқ Республикаси Рассомлар ассоциацияси вице-президенти Лиу Дей Ўзбекистон Давлат Санъат музейини томоша қиларкан, "Юртингизни, бир сўз билан айтганда, гуллар диёри дегим келади. Бу мусаввирларингиз асарларида ҳам ўз ифодасини топган. Гулга ошуфта халқ гўзаллик шайдоси бўлади. Гўзалликни ҳис этганлар дили эса ҳалимликка, меҳр-мурувватга мойил бўлади. Бундай халқ қўлидан ҳеч қачон ёмонлик келмайди. Улар бутун борлиққа яхшилик соғиниб яшайдилар. Диёрингиз бундан-да гуллаб-яшнайверсин", деган эди.

Шаҳримизнинг биргина Ҳазрат Навоий номлари билан аталувчи кўча бўйлаб юраркансиз, тўйга тайёргарликни дарҳол сезасиз. Яқиндагина бутун мамлакатимиз бўйлаб бўлиб ўтган умумхалқ ҳашарининг тафтини биноларнинг қуёш нуридан ялтиллашидан, тўй тунлари янада чароғон бўлиши учун ўрнатилаётган ёритгичларнинг хилма-хиллигидан (ҳатто улар ҳам бир даста анвойи гулларни эслатади) англаш қийин эмас. Шароф Рашидов номли кўчанинг текислангани, трамвай излари остига тўкилган бир хил шаклдаги шағалларнинг жилоланиши кишига завқ бағишлайди. Х.Сулаймонова номли кўчанинг кесишган бурчагида бунёд этилаётган Республика Миллий банки галереяси муҳташам биноси ва унинг атрофида олиб борилаётган ишлар охирлаб қолди. Бош майдонда қад ростлаётган кўркам Сенат биноси ҳавасни келтиради...

Бу кун яна қай бир бунёдкорлик ишларини санайлик. Яқиндагина Наманган вилоятида иш бошлаган Республика акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институти филиалиними, Хоразмдаги янги бунёд этилган "Тошсоқа" темир йўл ва автомобиль кўпригиними, янги ўқув йили арафасида ишга тушадиган билим кошоналаринимi?

Бу кун мамлакатимиз бўйлаб катта тўйга — юрт тўйига тайёргарлик юмушлари якунланиш арафасида. Билим даргоҳлари қурилаётган, таъмирланаётган вилоятлар, мустақиллик иншоотлари бунёд этилаётган ҳар гўшада сўнгги ишлар қизғин олиб борилаяпти.

Булар бари Сизу биз учун, азиз Ватандош. Жондан азиз болажонларимиз эртаси учун, Ҳазрати Инсон учун...

Тўйга не етсин. Эртаиндин севгисини кўз-кўз қилиб, ҳусни-ла барчани бесўз қилиб, таъзимини аямай, сочқиларни санамай, поёндозни аста босиб, ён-верига нигоҳ сочиб, қўлида гулдаста ила Келинчак кириб келаётган Катта хонадонга ўхшайди Юртимиз бу кун. Илоҳо Келинчакнинг қўлидаги гуллар унсин, ўссин, кўпайсин. Юртимиз бундан-да жаннатмакон гуллар диёрига айланаверсин. Унинг хушбўй иси дунёларга тараламерсин. Қутлуғ тўйига ҳозирланаётган юртимизни Яратганнинг ўзи асрасин.

— Гулга ошуфта одам кексаликни ҳам унутади, — дейди юз ёшдан ошган норинлик Одилҳожи Аҳроров.

Умида ФАЙЗИЕВА,
"Халқ сўзи" мухбири.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ,
ва Рашид ГАЛИЕВ олган суратлар

ТИНЧЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК — ОСОЙИШТАЛИК АСОСИ

Пойтахтимизда "Ҳамжиҳатлик — улуғ неъмат" мавзуида адабий-бадиий анжуман бўлиб ўтди. Ватанимиз мустақиллигининг 13 йиллигига бағишланган ушбу тадбир Республика Байналмилал маданият маркази, Тошкент шаҳар ҳокимлиги ташаббуси билан ташкил этилди.

Анжуманда сўзга чиққанлар миллий истиқлол ғоясида озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуришдек буюк мақсадлар мужассам эканини таъкидладилар. Бундай эзгу мақсадга эришиш учун юртимиз тинчлиги ва осойишталигини янада мустаҳкамламоғимиз зарур. Миллатлараро тотувлик, бағрикенглик ана шу барқарорликнинг муҳим шартларидандир.

Мустақилликнинг илк йилларидаёноқ мамлакатимизда миллатлараро муносабатларда бағрикенглик, аҳиллик, ҳамжиҳатлик ва тинчлик-тотувликни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратиляпти. Бу борада Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида изчиллик билан олиб борилаётган узоқни кўзловчи сиёсат бугунги кунда бутун дунё томонидан эътироф этилмоқда.

Диёримизда яшаётган, тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга юздан ортиқ миллат ва элат вакиллари давлатимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, озод ва фаровон ҳаёт барпо этишга муносиб ҳисса қўшиб келаётир.

Анжуманда юртимизда фаолият кўрсатаётган миллий маданият марказлари бадиий жамоаларининг концерти намойиш этилди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Муҳтарам хонимлар ва жаноблар!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 17 апрелдаги 185-сонли қарорига асосан давлат мулкини хусусийлаштириш мақсадида Тошкент шаҳрининг Шимолий вокзали олдидаги майдонда жойлашган

«ЛОКОМОТИВ» МЕҲМОНХОНАСИ МАЖМУАСИ СОТИЛАДИ.

Меҳмонхона мажмуаси қуйидагилардан иборат:

ертўла хоналари, саккиз қаватда маъмурий ва яшаш хоналари, техник қават, болохона (чердак), бир қаватли бино, яшаш хоналари — 91 та, яшаш хоналаридаги жойлар сони — 180 та. Бинонинг умумий майдони — 6000 кв.м.дан ортиқ.

Мазкур меҳмонхона мажмуасини сотиб олмоқчи ёки уни сотиб олишда ўз улушини қўшмоқчи бўлган барча ташкилот ва жисмоний шахслар қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилишлари мумкин: 199-75-09, 199-74-94.
www. makler.uz

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ !
ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
136-09-25
132-10-63
242-хона

Нужен Веб сайт ?

Мы предлагаем вам:
- дизайн и разработку веб сайта/Интернет-проекта;
- бесплатный Интернет-адрес (домен) www.имя-вашей-организации.com;
- бесплатное размещение (хостинг) в Интернете;
- бесплатная консультация и индивидуальный подход к каждому клиенту.

За подробной информацией обращаться: WEB STUDIO UZBEGIM
Телефон 176-38-89. Веб сайт: www.uzbegim.net E-mail: info@uzbegim.com

«ЭЪТИҚОД»НИНГ ҒАЛАБАСИ

Мустақиллигимизнинг 13 йиллиги муносабати билан С. Айний номидаги Бухоро драма театрида ҳаваскор халқ театрлари вилоят кўрик-танлови ўтказилди, деб хабар беради "Туркистон пресс" мухбири А. Кудратов.

Биринчи ўрин Жондор тумани маданият саройи қошидаги "Эътиқод" жамоасига берилди. Улар Зайниддин Каримов саҳналаштирган "Оналар йўлдан адашмасин" спектаклини намойиш этишди.

Ғиждувон халқ театри намойиш этган "Болажоним" спектакли иккинчи ўрин, вобкентликларнинг "Насриддин афанди ва азроил" комедияси учинчи совринни қўлга киритди.

Давлат ташкилотлари вакиллари ва ишбилармонлар диққатига!

Жорий йилнинг
24 АВГУСТИДАН
2 СЕНТЯБРИГАЧА

«Ўзэкспомарказ»нинг 1-павильонида Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 13 йиллигига бағишланган «Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган» кўргазма-ярмаркаси фаолият олиб боради.

Республикамизнинг барча минтақаларидаги турли мулкчилик шаклларидаги корхона, фирма ва компаниялар томонидан кўргазма майдонларида экспортга мўлжалланган маҳсулот, халқ истеъмоли моллари, шу жумладан, маҳаллийлаштириш дастури доирасида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар намойиш этилади.

Кўргазма жараёнида сиз ўзингизни қизиқтирган маҳсулотни сотиб олиш ва етказиб бериш бўйича шартномалар тузиш ва соҳалараро кооперация доирасида фойдали алоқалар ўрнатиш бўйича катта имкониятга эга бўласиз.

Кўргазма-ярмарка иш тартиби — соат 10.00 дан 18.00 гача.

Манзил: 700084, Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 107-уй (мўлжал: метронинг «Бодомзор» бекати).

Кўргазмага марҳамат!

«ТРУБНАЯ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКАЯ КОМПАНИЯ» (Российская Федерация)

ОАО «УЗКОММУНМАШТАЪМИНОТ»

предлагает к реализации стальные трубы со склада в г.Ташкенте по нижеуказанным отпускным ценам.

Завод-изготовитель — «Северский трубный завод» (г.Полевской, Свердловская обл.)

Диаметры труб (мм)	Цена за 1 тонну (без НДС) сум. Цены действительны по 07.09.2004 г.
ТРУБЫ ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ ГОСТ 3262-75:	
ДУ 20х2,8 мм	899000
ДУ 32х3,2 мм	890000
ДУ 65х4,0 мм	849000
ДУ 80х3,5-4,0 мм	849000
ДУ 100х4,5-5,0 мм	849000
ТРУБЫ ЭЛЕКТРОСВАРНЫЕ ГОСТ 10704-91; 10705-80:	
76х3,5 мм	849000
89х4,0-5,0 мм	849000
108х3,5-5,0 мм	849000

Трубы электросварные ГОСТ 3262-75 ст.3 сп/пс ДУ 15,25,40,50 мм поступят на склад в г.Ташкент после 25.08.2004 г.

Кроме того, под заказ поставляем металлические трубы любого диаметра и назначения с трубных заводов, входящих в состав «Трубной металлургической компании» (Россия):
- Волжский трубный завод (г.Волжский, Волгоградская область);
- Северский трубный завод (г.Полевской, Свердловская область);
- Синарский трубный завод (г.Каменск-Уральский, Свердловская область);
- Таганрогский металлургический завод (г.Таганрог, Ростовская область).

Контактные телефоны: 132-20-56, 134-05-75, 134-07-94, факс 132-20-56.
E-mail: uzkommashta@tkt.uz
Адрес: 700035, г.Ташкент, ул.Ниёзбек йули, 1, 7-й этаж, здание института «Узбеккоммуналлойиҳа».

Товар сертифицирован, услуги лицензированы.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди жамоаси Олий суд судьяси Бахтиёр Миралимовга волидаи муҳтарамаси

Тозагул ая
МИРАЛИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Ўздавнефтгазинспекция» жамоаси «Ўздавэнергоназорат» инспекцияси бошлиғи Ботир Тешабоевга волидаси

УМРИНИСО онанинг

оламдан ўтганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбекэнерго» ДАК жамоаси «Ўздавэнергоназорат» инспекцияси бошлиғи Ботиржон Тешабоевга онаси

Умринисо ая
ТЕШАБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г —968. 22129 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[Т]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — С. Донийёров.
Мусаҳҳиҳ — И. Турсунова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.45 Топширилди — 23456